

**“ KUI ME SUHTUME TÕSISELT
JÄTKUSUUTLIKU ÜHISKONNA
RAJAMISSE, SIIS PEAME KASUTAMA
ÜHA UUESTI JA UUESTI NEID
TOORMATERJALE, MIS MEIL JUBA
ON OLEMAS.”**

**TERE TULEMAST
RINGMAJANDUSSE**

**TÄIESTI UUS
SUHTUMINE
JÄÄTMETESSE**

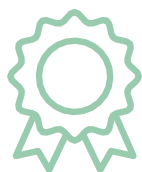
**RAGN-SELLSI GRUPI
2024. AASTA KESTLIKKUSARUANNE**

RAGN SELLIS

TÄHTSAD ARVUD

Ragn-Sellsi grupi
tegevdirektor Lars Lindén
võitis maineka

2024. aasta
jätkusuutliku
juhtimise auhinna.

Üle **2750**

töötaja Ragn-Sellsi
grupis

Meie Rootsis asuva uue
lehtklaasi ringlussevõtu
tehase võimsus on kuni

10 tonni

lehtklaasi tunnis.

Otsus investeerida

1,8 miljardit
Rootsi krooni

kahte uude Ash2Phosi tehnoloogial
põhinevasse fosfori regenereerimise
tehasesse

10 miljonit eurot

Euroopa Liidu toetusena AquaPhoenixi
projekti

Ragn-Sells Eesti rajab katsetehase
toormaterjalide regenereerimiseks
põlevkivituhast. Kuna Eestis on

600 miljonit tonni

energia tootmisest pärit tuhajääke, siis on
sellel projektil potentsiaali rahuldada kogu
Euroopa Liidu vajadust selliste kriitiliste
toormaterjalide järele nagu magneesium ja
ränidioksiid.

Me oleme alates 2023. aastast
vähendanud meie oma
tegevusest pärit CO₂-heiteid
rohkem kui

6100 tonni võrra.

TÄHTSAMAD SÜNDMUSED

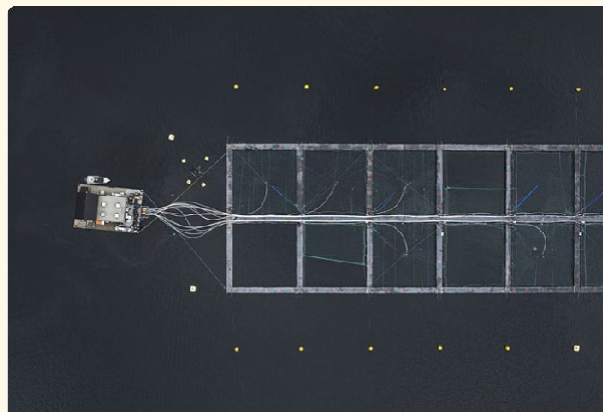
Roheline tuli maailma esimesele fosfori regenereerimise tehasele

Ragn-Sells sai 2024. aastal koos oma innovatsioonifirmaga EasyMining ametiasutustelt loa alustada maailma esimese Ash2Phosi tehnoloogial põhineva fosfori regenereerimise tehase ehitust Saksamaal Schkopaus. Ragn-Sells sai keskkonnaloa ka oma teise Ash2Phosi tehase rajamiseks Rootsis Helsingborgi.

“Me saame rahuldada Euroopa fosforivajadust jätkusuutlikumalt, kui muudame oma reoveepuhastid ressurside regeneerimise tehasteks.”

Jan Svärd, tegevdirektor, EasyMining

Teerajaja jätkusuutliku vesiviljeluse valdkonnas

Ragn-Sells Norra tütarettevõtja Ragn-Sells Havbruk võitis 2024. aasta SIVA auhinna oma teedrajava töö eest fosfori kogumisel ja regenereerimisel kalakasvanduse setetest. Selle auhinnaga tunnustatakse kord aastas rohepöördel esirinnas sammuvaid keskmise suurusega ja väikeettevõtteid.

“See tunnustus näitab, et meie jõupingutustest jätkusuutliku vesiviljeluse valdkonnas on palju kasu nii keskkonnale kui Norra tööstusele.”

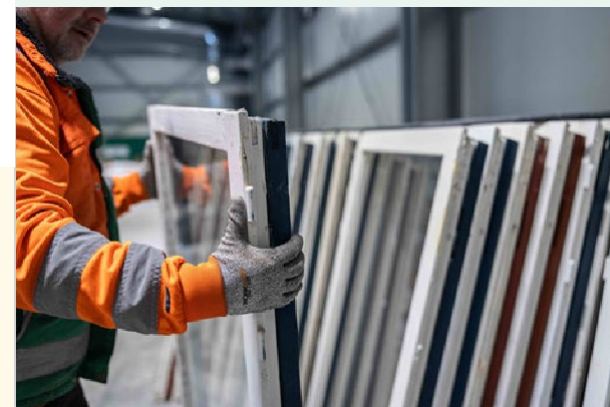
Vidar Svenning Olsen, tegevdirektor, Ragn-Sells Norra

Rootsi esimese lehtklaasi ringlussevõtu tehase käikuandmine

Ragn-Sells töötas välja uue protsessi lehtklaasi ringlussevõtuks akende jaoks, et aidata sulgeda ehitusmaterjalide ahelat. Me andsime 2024. aastal Rootsis käiku esimese lehtklaasi ringlussevõtu tehase, mis võimaldab toota kvaliteetset lehtklaasi senisest märkimisväärselt väiksema keskkonnamõjuga.

“Lehtklaasi ringlusse võtmisel on suur roll ringluse parandamisel heiteintensiivses ehitussektoris.”

Christina Stålhandske, materjalide ekspert, Ragn-Sells Rootsi

SISUKORD

Me oleme Ragn-Sells	5
Tegevdirektori saatesõna	6
Ringlusele ülemineku juhtimine	7
Ringmajandusse sisenemine	9
Ringmajanduse valuutaks on info	10
Äritegevus planetaarsetes piirides	11
Meie inimeste heaks	12
Kuidas toita 10 miljardit inimest	13
Teadmiste jagamine	14
Meie planeedi heaks	16
Kestva õitsengu tagamiseks	25
Meie kestlikkuse tegevuskava	36
2024. aasta aruandlus	43
#1 Mitmekesisus	44
#2 Tööohutus	46
#3 Jäätmete asemel ressurssidele keskendumine	47
#4 CO ₂ -heidete vähendamine	49
#5 Ringlahendused	51
#6 Läbipaistvad materjalivood	52
#7 Ringlusmaterjalide ostmise	53
Aastaruanne	54
Finantsjuhi järelsõna	55

RINGMAJANDUSE
VALUUTAKS ON INFO

10

PÜHENDUMINE
MÜRGISTE
JÄÄTMETETA
RINGLUSÜHISKONNA
RAJAMISELE

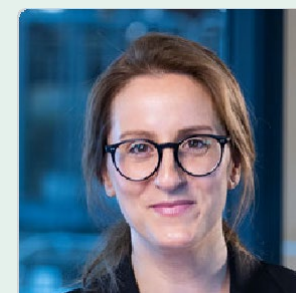
22

23

KALASETETE
RINGLUSSEVÕTMINE

JÄTKUSUUTLIKU TULEVIKU
EEST SEISMINE

34

ME OLEME RAGN-SELLS

“ME KÕIK PEAME ASTUMA
SUURE SAMMU RINGLUSE
SUUNAS JA ME PEAME
TEGEMA SEDA KOHE.”

TEGEVDIREKTORI SAATESÕNA

Meie planeedil, kus jaht üha kahanevatest traditsioonilistest allikatest pärit toormaterjalidele põhjustab tohutut kahju, on veel lootust. Ragn-Sells on pühendunud ringmajandusele üleminekule jäätmeid kvaliteetsete materjalide usaldusväärse allikana kasutades.

Ringluse osakaal on maailma majanduses kiiresti kahanemas.

ÜRO andmetel põhineb vaid 7,2 protsenti maailma majandusest korduvkasutatud materjalidel. See näitaja on ringlussevõtu suurenemisele vaatamata väiksem kui viis aastat tagasi. See võib näida vastuolulisena, ent seda põhjustab varasemaga võrreldes üha kiirenev värske materjalide ammutamine.

Maailmas kasutatakse igal aastal 100 miljardit tonni toormaterjale. ÜRO prognoosi kohaselt suureneb see nõudlus järgmise 35 aastaga lausa šokeeriva 160 miljardi tonnini. Väga selge on ka selle tähendus: meie planeet ei suuda sellega toime tulla.

Rohkem kui pool kõigist kliimamõjuga heidetest tuleneb juba praegu värske materjalide jätkusuutmatust ammutamisest ja töötlemisest.

Lisagem sellele veel 60 miljardit tonni ja olukord muutub väga kurvaks. Just sellega me silmitsi seisame, ent oleme ometi lootusrikkad.

Tegelikult piisaks vaid ringluse osakaalu kahekordistamisest maailma majanduses, et meil säiliks väga hea võimalus hoida [üleilmne soojenemine allpool Pariisi kliimaleppe eesmärke](#).

Ragn-Sells peab jätkusuutlikkuse ja kasumlikkuse võtmeks oma põhitegevuse seda osa, mis aitab ohjeldada mitme kriitilise üleilmse probleemi algpõhjust: värske materjalide jätkusuutmatut ammutamist.

Me andsime 2024. aastal käiku oma esimese lehtklaasi ringlussevõtu tehase. Lehtklaasi lõpetab tavaliselt oma elutee prügilas vaatamata sellele, et uute aknaklaaside tootmine üha kahandab kvartslüüa niigi piiratud varusid.

Kuna ehituse arvele langeb väga suur osa üleilmsetest heidetest, siis on meil hea meel hakata seda kriitilist sektorit varustama varasemast kvaliteetsemate ringlusmaterjalidega.

Me saime eelmisel aastal keskkonnaloa ka kahe reoveesetetest fosforit tootma hakkava tehase rajamiseks. Selle põllumajandusele hädavajaliku toitaine kohalikest jäätmetest hankimine vähendab heiteid kümnete tuhandete tonnide võrra, vähendades samal ajal ka meie sõltuvust selle impordist sellistest riikidest nagu Venemaa.

Ma ütlen tihti, et iga kuradi ettevõtte on kohustatud seadma endale ringlusambitsioone. Ja me nägime 2024. aastal viimaks, et sellega nõustuvad ka seaduseandjad.

Ettevõteltel nõutakse nüüd mitme uue Euroopa Liidu õigusaktiga oma väärtusahelate põhjalikku revideerimist, et neid ümber hinnata ja muuta.

Millist mõju see avaldab meie planeedile ja sellel elavatele inimestele, kuidas nad oma toormaterjale hangivad?

Me oleme valmis looma uusi partnerlussuhteid kohe, kui ettevõtte hakkavad oma väärtusahelaid ümber kujundama: meil on juba olemas ringlahendused, me suudame pakkuda minimaalse süsinikujäljega ringlussevõetud toormaterjale ja meil on suur uuendamisvõime. Samal ajal näeme me päevast päeva väsimatult vaeva selle nimel, et ka meie enda tegevuse süsinikujälge vähendada.

Ja seega võib väita, et kuigi ringluse osakaal on maailma majanduses üha kahanemas, on ometi piisavalt põhjust olla lootusrikas. Me kutsume teid endaga ühinema, et aidata kiirendada üleminekut ringlusühiskonnale.

Lars Lindén

Ragn-Selli grupi tegevdirektor, Stockholm, märts 2025

Ragn-Sellsi grupp

RINGLUSELE ÜLEMINEKU JUHTIMINE

MEIE LUGU

Ragn-Sells on 1881. aastal asutatud kolmanda põlvkonna perefirma. Kõik põlvkonnad on hoidnud firma arendamisel alal selle looja visiooni jätkusuutlikust ühiskonnast.

“MA TAHAKSIN VÄGA
USKUDA, ET MEIE
MAAILM ON LIIGA ILUS,
ET SEDA HÄVITADA.”

Ragnar Sellberg, Ragn-Sellsi asutaja poeg

Ragn-Sellsi grupp on neljas riigis tegutsev eraettevõtete grupp. Me oleme alates 1966. aastast tegelenud jäätmehoolduse, keskkonnateenuste ja ringlussevõtuga. Me kogume firmadelt, organisatsioonidelt ja majapidamistelt jäätmeid, töötleme, puhastame ja mürgitustame neid ning võtame neid ringlusse.

Ragn-Sells on aastate jooksul arenenud traditsioonilisest jäätmehoolduse firmast uuenduslikke ringlussevõtu viise arendavaks ja ringmajandusele üleminekut juhtivaks mõtteliidriks.

Faktid grupi kohta
2024. aastal

2760
töötajat

114
tegevuskohta

Rootsi / Norra / Taani / Eesti

Turud

8,86 miljardit
Rootsi krooni
Müük

4,9 miljonit
tonni
Töödeldud materjali

RINGLUSE PÕHIPRINTSIIP

ÜRO andmetel langeb värskete toormaterjalide üha kasvava ammutamise ja töötlemise arvele pool kõigist kliimamõjuga heidetest, 90% bioloogilise mitmekesisuse kaost ja 90% veenappusest maailmas.

Ringmajandusele üleminekul on kriitiline roll meie võimes leevendada kliimamuutust ja loodusvarade ammendumist ning planetaarsete piiride ületamise riski.

See tähendab, et parim viis planetaarse stabiilsuse taastamiseks seisneb uute ringlusmaterjalide voogude loomises, nii

et me kasutame üha uuesti ja uuesti meil juba olemas olevaid ressursse.

Ragn-Sellsi kõik kolm äritegevuse valdkonda, nii **Recycling** ehk ringlussevõtmine, **Treatment & Detox** ehk töötlemine, puhastamine ja mürgitustamine kui **New Value Chains** ehk uued väärtusahelad põhinevad ringmajanduse printsiibil.

Kui me suhtume tõsiselt jätkusuutliku ühiskonna rajamisse, siis peame hakkama käsitlema jäätmeid sellena, mis need tegelikult on – toormaterjalide ainsa tõeliselt jätkusuutliku allikana.

ÜLEMINEKU JUHTIMINE

Ragn-Sellsi ambitsioon juhtida üleminekut ringmajandusele põhineb meie firma visioonil, missioonil ja kaubamärgi lubadusel.

Visioon

Me soovime olla elav tõestus selle kohta, et meie planeedi eest hoolitsemine ja äritegevus käivad käsikäes.

Missioon

Ragn-Sells soovib juhtida üleminekut ringlusühiskonnale, milles me hoolitseme keskkonna eest, pidurdame kliimamuutust ja aitame kogukondadel jõudsalt edeneda.

Kaubamärgi lubadus

Me töötame päevast päeva selle nimel, et viia ohutul viisil üha rohkem ressursse tagasi tootmistsükklisse. Meie eesmärk on seista eesliinil selliste ringlahendustega, mis võimaldavad meie klientidel anda lihtsalt oma panust jätkusuutliku ja ohutu ühiskonna rajamisse. ■

Ringlussevõtmine

Kontrolli kindlustamine toorainevoogude üle

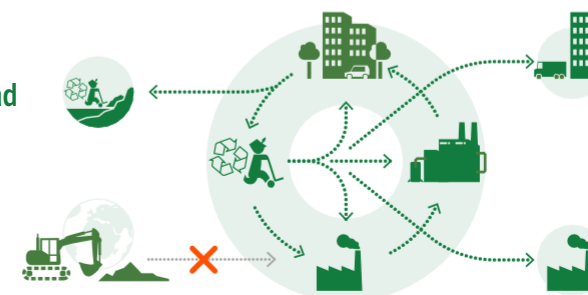
Töötlemine, puhastamine ja mürgitustamine

Keeruliste jäätmete probleemi lahendamine

Uued väärtusahelad

Ühisettevõtete moodustamine segmendiülese integratsiooniga

RINGMAJANDUSSE SISENEMINE

“KUI RINGLUSE OSAKAAL MAAILMA
MAJANDUSES SUURENEKS VAID KÜMNE
PROTSENDI VÕRRA, SIIS OLEKS MEIL VEEL
VÄGA HEA VÕIMALUS KLIIMAEESMÄRKE
SAAVUTADA.”

RINGMAJANDUSE VALUUTAKS ON INFO

Ringmajanduses on väärtuslike ressursside peamiseks allikaks jäätmed. Ent jäätmete ringlussevõtu korras väärtuslike toormaterjalidena ühiskonda tagasi viimiseks on vaja infot jäätmete sisalduse ja kvaliteedi kohta. Rohkemate värskest ammutatud toormaterjalide ringlussevõetud alternatiividega asendamiseks on aeg sildistada jäätmed infoga nende sisalduse kohta.

— Kujutage ette, et te lähete toidupoodi ja leiate eest riuli ilma siltidetud konservidega. Teil poleks aimugi, kas ühes või teises purgis on ananass või herved. Kas te ostaksite selle? Kui palju te oleksite valmis selle eest maksuma? Sama kehtib Ragn-Sellsi grupi strateegiajuht ning teadus- ja arendusdirektor Anders Kihli sõnul toormaterjalide puhul.

Me peame jätkusuutlikuma ühiskonna rajamiseks korduvkasutama neid materjale, mis meil on juba olemas. Ent jäätmetest ressursside produktiivselt regenereerimiseks on vaja teada jäätmete sisaldust ja kvaliteeti. Kust on jäätmed pärit? Milliseid aineid need sisaldavad? Ja millise kvaliteediga?

— Paljud tööstusprotsessid on kallid ja keerulised ning esitavad suuri nõudmisi kasutatavate lähteainete kvaliteedile. Andersi sõnul on meil seetõttu värske materjalide ringlussevõetud alternatiividega

asendamiseks vaja teada täpseid kvaliteedinõudeid toormaterjalile ja omada piisavalt infot jäätmevoo kohta, et saaks olla kindel, et me suudame neid nõudeid täita.

Lehtklaasi ringlusse võtmine on üks selge näide läbipaistvuse tähtsuse kohta. Ragn-Sells andis 2024. aastal Rootsis käiku esimese lehtklaasi ringlussevõtu tehase. Uute protsesside ja väärtusahelasiseste partnerlussuhetega saab uute aknaklaaside tootmiseks vajaliku värskest kaevandatud liiva asendada vanaklaasiga. Selle tegemisel on võtmeks võime jagada infot väärtusahelas nii üles- kui allavoolu, kuna lehtklaasi tootmisel kehtivad toormaterjalide kvaliteedi ja puhtuse suhtes ülitõpsed nõuded.

— Andersi sõnul näeme me palju vaeva tagamaks, et teame alati kasutatavate jäätmete kvaliteeti. Me peame kahjuks teadma ka seda, mis on õiguslikust seisukohast võimalik, kuna aegunud regulatsioonid muudavad tihti jäätmetest

ressursside regenereerimise kalliks ja keerukaks ning vahel koguni ebaseaduslikuks.

Ragn-Sells suudab näiteks regenereerida reoveest traditsioonilisest tootest kvaliteetsemat ja puhtamat fosforit. Ja ometi on Euroopa Liidus keelatud seda loomasöödas kasutada.

— Andersi sõnul on meil antud juhul piisavalt infot, et pakkuda äärmiselt probleemsetest allikatest pärit värskest ammutatud toormaterjale asendada võivat kvaliteetset toodet, ent Euroopa Liidu iganenud arusaam jäätmetest ei lase meil seda turule tuua.

Loodetavasti parandavad Euroopa Liidu uued rangemad nõuded kehtlikkusaruandlusele ja väärtusahela läbipaistvusele juurdepääsu infole materjali- ja jäätmevoogude kohta. Anders peab siiski ennekõike vajalikuks põhjapanevat muutust meie mõtteviisis, et ringmajandusele üleminekut saaks tõeliselt kiirendada.

— Anders Kihli järelendus on järgmine: me peame täielikult muutma oma arusaama jäätmetest ja võtma jäätmed omaks toormaterjalide peamiseks jätkusuutliku allikana. ■

“ME NÄEME PALJU VAEVA TAGAMAKS, ET TEAME ALATI KASUTATAVATE JÄÄTMETE KVALITEETI.”

Anders Kihl, strateegiajuht ning teadus- ja arendusdirektor, Ragn-Sellsi grupp

ÄRITEGEVUS PLANETAARSETES PIIRIDES

Lineaarne majandus survestab meie planeeti ennenägematu jõuga. Värske toormaterjalide üha kasvav ammutamine ja töötlemine põhjustab kliimamuutust, bioloogilise mitmekesisuse kadu ja veenappust. Ringlusel põhinevate ärimudelitega saab seda muuta ja planetaarset stabiilsust kaitsta.

— Teaduslike uuringute tulemused on selged. Me lihtsalt ei saa enam jätkata äritegevust nii, nagu me oleme harjunud seda lineaarses majanduses tegema. Meie planeet ja sellel olevad inimesed ei suuda seda taluda.

Ragn-Selli lubadus

Ragn-Sells lubab kliimamõjuga heidete, bioloogilise mitmekesisuse hävinemise ja veenappuse vältimiseks:

- tugevdada oma jõupingutusi materjalide ringlussevõtul ja ohutult tagasi turule viimisel.
- võtta kasutusele rohkem ringlahendusi CO₂-heidete ära hoidmiseks paljudes väärtusahelates.
- vältida oma tegevuses fossiilkütuste kasutamist.

Ragn-Selli grupi kestlikkusejuht Pär Larshansi sõnul on aeg küps ringluseajastu saabumiseks.

Teadlased toetuvad inimtegevuse mõju hindamisel tihti planetaarsete piiride raamistikule. Selle raamistikuga on tuvastatud üheksa Maa stabiilsuse seisukohast kriitilist protsessi ja määratletud inimtegevuse mõju ohutud piirid. Planetaarsete piiride viimase hindamise tulemusel tõdeti, et me oleme juba ületanud kuut üheksast piirväärtusest. See võib põhjustada kogu inimkonda ohustavaid ekstreemseid keskkonnamuutusi.

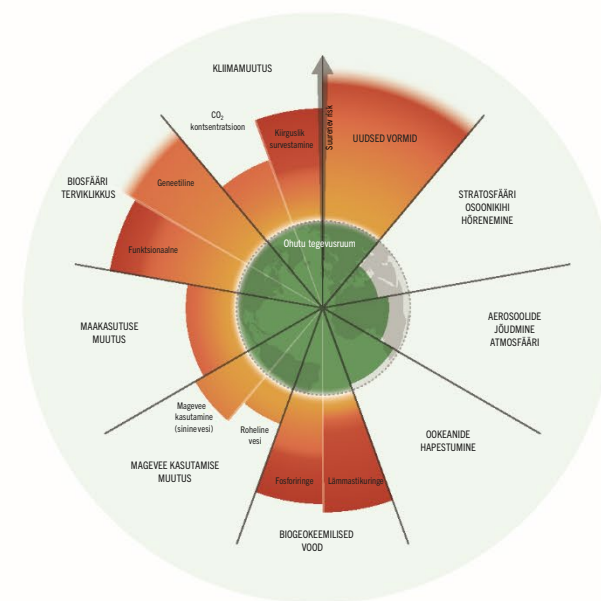
Inimsugu on aastaid kaevandanud uusi toormaterjale nii, nagu homset poleks. Me teame nüüd, et selle arvele, kuidas me toormaterjale ammutame ja töötleme, langeb pool kõigist maailma kliimamõjuga heidetest, aga ka 90% bioloogilise mitmekesisuse kaost ja 90% veenappusest.

— Planetaarsetes piirides on äritegevus võimalik ainult selliste ringlusel põhinevate ärimudelitega, millega me korduvkasutame üha uuesti ja uuesti meil juba olemas olevaid ressursse ning mis hõlmavad sellele lisaks ka mürgitustamise sammu. Pär sõnul on jäätmed lahendus, mitte probleem.

Tootmises ringluse osakaalu lihtsalt kahekordistades saab märkimisväärselt vähendada üleilmseid kliimamõjuga heiteid, vähendades samas ka meie mõju bioloogilisele mitmekesisusele ja veevarudele. Ragn-Sells on sellise siirde toetamiseks võtnud endale kohustuse juhtida üleminekut ringmajandusele ja viia rohkem ressursse tagasi tootmistsükklisse.

—Me panustame Pär Larshansi sõnul selliseid ringlahendusi arendades, mis avardavad ringlusse võetava piire, oma teadmisi kõigiga jagades ja poliitika kujundajaid kõige kõrgemal tasandil mõjutades.

2023

Planetaarsed piirid

Planetaarsete piiride kontseptsioon tagab sobiva raamistiku inimese poolt oma tegevusega meie planeedile avaldatava mõju mõistmiseks ja hindamiseks. Selle raamistikuga on tuvastatud üheksa protsessi, mis on kriitilised Maa stabiilsuse seisukohast ning sellega on määratletud ka inimõhu ohutud piirid. Inimesed saavad neis Maa taluspiirides jätkuvalt õnnelikult elada ja edeneda, ent riskivad nende piiride ületamisel pöördumatu keskkonnamuutusega.

Selle raamistiku pakkus esmakordselt 2009. aastal välja Rootsi professor Johan Rockström koostöös oma 28 rahvusvaheliselt tunnustatud teadlasest kolleegiga. 2023. aasta septembris läbi viidud viimane planetaarsete piiride hindamine näitas, et me oleme ületanud kuut üheksast piirväärtusest.

MEIE INIMESTE HEAKS

Võtmeks on
mitmekesisuse
edendamine ja
propageerimine

“ME PÜÜAME LUUA VÄÄRTUST
KÕIGES, MIDA TEEME.
INIMESTELE, LOODUSELE JA
OMA ETTEVÕTTELE.”

KUIDAS TOITA 10 MILJARDIT INIMEST?

Peagi kutsub meie planeeti oma koduks juba 10 miljardit inimest. Me peame muutma toidu tootmise viisi, et igaühel oleks piisavalt süüa. Igat reoveepuhastit ressurside regenereerimise tehaseks muutes saame pakkuda toitaineid, mida põllumajandus vajab üha kasvava rahvastiku jätkusuutlikul viisil toitmiseks.

Maaailma rahvaarv suureneb ainuüksi järgmise 30 aastaga prognooside järgi veel 2 miljardi inimese võrra. Sajandivahetuseks saab meid olema juba umbes 10,4 miljardit. Selleks ajaks elab seitse inimest igast kümnest mõnes linnas – see on tohutu muutus võrreldes tänasega, kui pool maaailma elab ikka veel maal. Selline muutus tähendab põllumajandusmaade vähenemist ja suuremat nõudlust toidu järele. Aga kuidas saavad 10 miljardit inimest söönuks?

Praegu põhjustab üleilmne toidusüsteem tohutuid heiteid ning põllumajanduslike toitude nagu fosfori, lämmastiku ja kaaliumi jätkusuutmatu tootmine ja kasutamine kahjustavad nii inimesi kui meie planeeti. Samal ajal jätame me kasutamata hinnaliste toitude jätkusuutlikumad allikad vaid seetõttu, kuidas me jäätmetesse suhtume ja jäätmetest mõtleme.

Meie reoveel on tohutu potentsiaal olla nende toitude jätkusuutlik allikas. Ent paljud uuenduslikud viisid selle allika ära kasutamiseks on praktiliselt võimatud, finantsiliselt elujõuetud või lihtsalt ebaseaduslikud vaid meie iganenud suhtumise tõttu jäätmetesse. Me peame seda muutma.

Toidusüsteemi muutmine on keeruline ülesanne, mis eeldab paljude erinevate osaliste koostööd. Ragn-Sells'i panus sellisesse koostöösse on selge: me loome ringlahendusi võmetoitainete tarvis.

Me saame varustada farmereid meie innovatsioonifirmas EasyMining välja töötatud tehnoloogiatega ringlussevõetud kvaliteetsete toitudega ilma tarbetute kliimamõjuga heideteta.

Me suudame toota reoveest puhast fosforit ja hõivata lämmastikku. Me suudame muuta kalakasvanduste setted energiaks ja väetiseks. Ja me suudame võtta jäätmete põletamisel tekkivast tuhast välja kaaliumit.

Nagu käesolevast aruandest selgub, tegime me 2024. aastal suuri edusamme nende tehnoloogiate rakendamisel komertskasutuseks vajalikus ulatuses.

Ent et kasutada ära nende lahenduste täit potentsiaali, peame me kõik hakkama pidama igat reoveepuhastit ressurside regenereerimise tehaseks. Olmejäätmetest toormaterjale tootvaks tehaseks, mitte torujuhtme lõpuks, kus me tegeleme oma räpase kraamiga, et meie linnad ei lõhnaks halvasti.

Meie mõtteviisi selline muutus loob tohutuid võimalusi. Üha laienevatest hiidlinnastutest võivad saada rikkalikud varaidad, mis sisaldavad juba hangitud toitude peaaegu lõputut ohutut varu.

Me teame ka, et suudame lisada sellesse puslesse vaid ühe tüki. Ja just seetõttu jätkame me tööd, et kutsuda meie "10 miljardi väljakutse" programmiga liituma üha uusi huvirühmi kogu üleilmsest toidusüsteemist.

Ühinege meie ambitsiooniga leida rohkem vastuseid küsimusele, kuidas toita meie planeedil ära 10 miljardit inimest. See on täiesti võimalik. kui me teeme seda üheskoos.

"10 miljardi väljakutse" programm

"10 miljardi väljakutse" programmi eesmärk on koondada üleilmse toidusüsteemi firmasid, uuendajaid ja ettevõtjaid nende poolt pakutavate lahenduste demonstreerimiseks.

Me tahame muutust kiirendada, ringlusmudeleid suures ulatuses rakendada ja luua uuenduslikke firmasid tasustavaid sünergiaid.

Ühinege "Toidu üheskoos muutmise" ja "10 miljardi väljakutse" programmiga: Changing food together | The 10 Billion Challenge.

TEADMISTE JAGAMINE

Ragn-Sells püüdleb selle poole, et olla mõtteliider ja anda eeskuju meie ühiskonna üleminekul ringluspõhimõtete järgimisele. See mõjutab kõike alates ärimudelitest kuni pideva oskuste omandamise ja teadmiste jagamiseni kõigi meie huvirühmadega.

Investeeringimine laiemasse teadmusbaasi ringmajanduse eelistest ja võimalustest, kus jäätmed on toormaterjalide jätkusuutlik allikas, ei ole lihtsalt strateegiline käik meie äritegevuses, vaid see tähendab pühendumist uuendusliku mõtlemise kultuuri edendamisele.

Mõtteliidriks olemine tähendab, et me ise ka käitume oma sõnade järgi. See hõlmab investeerimist inimestesse, pädevusse ja uut moodi mõtlemisse ning kõige selle üheks tervikuks liitmist, mida ringmajandus ja uus suhtumine jäätmetesse tähendavad. Nii meie äritegevusele kui maailmale.

– Kaubamärgi- ja kommunikatsioonidirektor Cecilia Zarbelli sõnul ei tähenda Ragn-Sellsi grupile koolitamine ja oskuste omandamine lihtsalt uue žargooni ära õppimist ega linnukese tegemist iga-aastase väljaõppe kohale lihtsalt selleks, et saaks öelda, et see on nüüd tehtud. Ragn-Sellsi jaoks tähendavad koolitamine ja oskuste omandamine oma inimeste võimestamist saama muutuse elluviijateks. Ringlusel põhineva tuleviku eest seisjateks.

Ragn-Sellsi grupp töötas 2024. aastal välja uue e-õppe ühise arusaama kujundamiseks seoses sellega, miks me vajame uut suhtumist jäätmetesse.

“Selle muutmine, kuidas maailm jäätmetesse suhtub, on suur ülesanne. Ent see on vajalik. Meie jaoks tähendab teadmiste jagamine selle kohta, mis on võimalik, ühte osa ringmajanduse mõtteliidri rollist.”

Cecilia Zarbell, kaubamärgi- ja kommunikatsioonidirektor, Ragn-Sellsi grupp

Ragn-Sells soovib inimestesse investeerides ning ringmajanduses vajalikke uusi arusaamu, oskusi ja töötamise viise arendades ajendada ja juhtida üleminekut ringlusel põhinevasse ühiskonda.

Meie e-õppe üks oluline eesmärk on aidata kaasa omanikuks olemise tunde tekkele ja uhkuse tundmisele organisatsiooni üle, kus igaüks teab, et panustab millessegi suuremasse kui vaid kasumise teenimisse. Meil kõigil on ühine missioon defineerida ümber see, kuidas me ressursse kasutame ja oma planeeti kaitseme.

Ent me ei saa kogu maailma üksi muuta.

Tõelise muutuse läbiviimiseks tuleb mõjutada kogu väärtusahelat. Ja just seetõttu kutsume me oma e-õppest osa saama ka kliente ja partnereid.

– Cecilia Zarbelli sõnul on näha, et kui kliendid mõistavad, kuidas tegudega saab luua sünergiat ringluse poole pööeldes, siis nad ühinevad meiega ja võtavad ka endale vastutuse meie ühise tuleviku eest. Meil on veel aega muuta seda, kuidas me maailma ressursse kasutame, kui me teeme seda üheskoos.

KOGU VÄÄRTUSAHELA VÕIMESTAMINE VASTAVUST TAGAMA

Vastavus on hädavajalik ringmajanduses mõtteliidrina usalduse säilitamiseks. Vastavuse tagamine tähendab äritegevust mõjutavas keerulises regulatsioonide võrgustikus navigeerimist ning samal ajal töötajate ja huvirühmade võimestamist õiget asja tegema.

— Me seisame sarnaselt paljudele teistele firmadele praegu enam-vähem üheaegselt silmitsi paljude erinevate uute regulatiivsete nõuetega. Ragn-Sells'i grupp on vastavuse tagamise juht Fanny Hagbomi sõnul pühendunud meie organisatsiooni uuendamisele vajaliku infrastruktuuriga.

Ragn-Sells võtab rõõmuga vastu regulatiivsete nõuete kasvu seoses väärtusahela läbipaistvusega, nagu näiteks Euroopa Liidu äriühingute kehtivusearuandluse direktiivi (ingl k Corporate Sustainability Reporting Directive ehk CSRD) jõustumise.

— Läbipaistvusnõuded väärtusahelas on head kõigile tõsistele osalistele äritegevuses. Kõik äriühingud seisavad oma väärtusahelas silmitsi raskustega. Fanny sõnul on tähtis

olla avameelne seoses nende raskustega ja püüda nendega toime tulla.

Me alustasime 2024. aastal ulatuslikku protsessi oma tegevusjuhendi ajakohastamiseks, et see vastaks paremini uuele regulatiivsele tegelikkusele. Uuendatud tegevusjuhend saab olema kõiki meie vastavuse tagamise programme ja tegevusi koondav raamdokument ja meil on plaanis võtta see kasutusele 2025. aastal.

— Tegevusjuhendi ajakohastamise peamiseks eesmärgiks oli vajadus täpsustada kõigile huvirühmadele, missugune äriühing me oleme ja kuidas me äri teeme. Fanny loodab, et see paneb kõiki tundma uhkust meie firma üle ja et see kujuneb tõhusaks abivahendiks ka igapäevastes olukordades.

“Vastavus tähendab tegutsemisõiguse tagamist ja ka ärivõimaluste loomist. Pikas perspektiivis kujunevad võitjateks need firmad, mis teevad kindlaks oma kehtivusega seotud raskused ja tegelevad nendega.”

Fanny Hagbom, vastavuse tagamise juht, Ragn-Sells'i grupp

Ragn-Sells'i vastavuse tagamise funktsioon tegi 2024. aastal läbi suure arengu. Kui varem keskenduti regulatiivse vastavuse tagamiseks vajalikele sisemistele protsessidele, siis nüüd tehakse tööd ka klientide ja kogu ülejäänud väärtusahelaga. Meil on kõigil turgudel seatud sisse kohalikud vastavuse tagamise kontaktpunktid.

— Fanny Hagbom peab enda jaoks vastavuse tagamise puhul kõige põnevamaks asjaolu, et see tähendab tegelikult muutuse juhtimist. Enamik inimesi soovib teha õiget asja, ent ei tea, kuidas keerukate regulatsioonide võrgustikus navigeerida. Vastavuse tagamise tiimi ülesanne on toetada kolleege ja äripartnereid uute regulatsioonide mõistmisel ja võimestada kõiki neid järgima.

Me keskendume edaspidi oma uuendatud tegevusjuhendiga paikapandu pidevale proaktiivsele rakendamisele, et integreerida selle juhtpõhimõtted meie äritegevuse kõikidesse aspektidesse. Me hakkame varasemast suuremat tähelepanu pöörama ka Euroopa Liidus andmekaitset, küberturvalisust ja tehisintellekti käsitlevatele regulatsioonidele ning isikuandmete kaitse üldmääruse nõuetele.

— Fanny Hagbom usub, et suured kehtivusega seotud ambitsioonid ei ole äritegevuse kasvuga vastuolus. Need äriühingud, kellega Ragn-Sells partnerlussuhtesse astub, on vastutustundlikud ja kehtivad. Me saame jagada üksteisega oskusteavet ja kogemusi ning arendada tänu sellele oma äritegemise viisi üha paremini edasi.

MEIE PLANEEDI HEAKS

Suuremal
läbipaistvusel on
fundamentaalne
tähtsus

“ME PEAME MUUTMA OMA ELUVIISI NII,
ET SEE ON LOODUSEGA KOOSKÕLAS,
MITTE VASTUOLUS.”

PUHASTID RESSURSSIDE REGENEREERIMISE TEHASTEKS

Puhastamata reovesi põhjustab suurt ohtu meie tervisele ja keskkonnale. Ent kestlikul majandamisel on reoveepuhastid väärtuslike toormaterjalide rikkalikud allikad. On aeg muuta meie reoveepuhastid ressursside regenereerimise tehasteks.

Praegu kujutab puhastamata reovee veekogudesse juhtimine üha suurenevat tervise- ja keskkonnohtu. Ent kestlikul majandamisel võivad meie reoveepuhastid olla mitmete väärtuslike ressursside nagu puhta vee, energia ja toitainete rikkalikud allikad.

– Ragn-Selli grupi jätkusuutlikkuse juht Pär Larshansi sõnul põhjustab puhastamata jäetud reovesi märkimisväärset ohtu inimestele ja keskkonnale. Ent lisaks reoveest kõige halva eemaldamisele tuleb sellest ka võimalikult palju häid aineid regenereerida. Seega ei ole ressursside regenereerimise tehase kontseptsioon niivõrd uus nimetus vanale asjale kui meie mõtteviisi põhjalik muutus.

Üks kõige olulisematest reovees leiduvatest ressurssidest on fosfor. See loomasöödas ja väetistes kasutatav toitainet on nii tähtis meie toidu tootmise võime seisukohast, et Euroopa Liit on lisanud selle oma kriitiliste toormaterjalide nimekirja. Kohalike fosfaadikaevanduste väga piiratud toodangu tõttu sõltub Euroopa suures osas fosfori importimisest Euroopa Liitu mittekuuluvatest äärmiselt problemaatilistest allikatest.

Sama kehtib ka paljude muude oluliste materjalide puhul. Euroopas tarbitakse praegu umbes 25–30% maailma toormaterjalidest, ent toodetakse neist vaid 2–3%. Euroopa Liit on majandusliku iseseisvuse suurendamiseks määratlenud kriitiliste toormaterjalide ringlussevõtu kasvu oma võtmestrategiana.

“Lisaks reoveest kõige halva eemaldamisele tuleb sellest regenereerida ka võimalikult palju häid aineid.”

Pär Larshans, jätkusuutlikkuse juht, Ragn-Selli grupp

Me saame Ragn-Selli innovatsioonifirmas EasyMining välja töötatud Ash2Phosi tehnoloogiaga aidata seda eesmärki saavutada reoveesetetest puhast ja kvaliteetset fosforit regenereerides.

– Ragn-Selli grupi strateegiajuht ning teadus- ja arendusdirektor Anders Kihli sõnul peame me maailma üha kasvava rahvastiku jätkusuutlikul viisil toitmiseks vabanema lihtsalt oma värskelt kaevandatud fosfori sõltuvusest. Ragn-Sells pakub Ash2Phosi tehnoloogiaga ringlahendust, aitamaks lahendada Euroopa fosforiga varustamise probleemi. Seda muidugi juhul, kui Euroopa Liit annab selleks loa.

Euroopa Liidus on praegu keelatud kasutada jäätmetest regenereeritud fosforit loomasöödas, kuigi Ash2Phosi toode on

värskelt kaevandatud fosforist kvaliteetsem ja puhtam. See keeld peegeldab sarnaselt muudele jäätmemajandust reguleerivatele õigusnõuetele niinimetatud jäätmehierarhiat ehk põhimõtet, mis käsitleb jäätmeid pigem minimeerimist vajava probleemi kui väärtusliku ressursina.

– Jäätmehierarhia tuleks heita ajaloo prügikasti. Kui me soovime leida ringlahendusi Euroopa vajaduse rahuldamiseks kriitiliste toormaterjalide järele, siis peab Euroopa asendama jäätmehieraria jätkusuutliku ressurssidega varustamise strateegiaga. Pär Larshansi sõnul peaks reoveepuhastite muutmine ressursside regenereerimise tehasteks olema sellise strateegia nurgakivi.

TEADUSPÕHISTE KLIIMAMEETMETE RAKENDAMINE

Loodusvarade aina kasvav ammutamine ja töötlemine avaldab üha suuremat survet meie planeedile. Kliimamuutus, bioloogilise mitmekesisuse kadu ja veenappus on selle peamised tagajärjed. Ringluse osakaalu suurendamine maailma majanduses on kõige lihtsam lahendus sellele probleemile.

– Praegu peetakse ainult 7,2% maailma majandusest ringmajanduseks. Ragn-Selli grupi keskkonnajuht Miranda Jensen sõnul saame me tootmises ringluse osakaalu lihtsalt kahekordistades vähendada märkimisväärselt üleilmseid kliimamõjuga heiteid, vähendades samal ajal ka oma mõju bioloogilisele mitmekesisusele ja veevarudele.

Ragn-Sells on võtnud endale kohustuse vähendada nii meie oma tegevuse kui kogu meie väärtusahela kliimamõju, juhtides samas üleminekut ringmajandusele. Me teeme seda selliste ringlahendusi välja töötades, mis võimaldavad vähendada märkimisväärselt nõudlust värskest ammutatud materjalide järele, et hoida ära teiste poolt heidete põhjustamist, ning propageerides järjekindlalt ringmajandusele üleminekut.

Ragn-Sells alustas 2024. aastal nende jõupingutuste kiirendamiseks ja oma äritegevuse teaduspõhiste kliimaeesmärkidega kooskõlla viimiseks eksponentsiaalse tegevuskava programmiga liitumise protsessi. See programm (ingl k Exponential Roadmap Initiative ehk ERI) on koostööpõhine kliimainitsiatiiv, mille eesmärk on vähendada 2030. aastaks üleilmset süsinikuheidet poole võrra ja saavutada 2040. aastaks süsiniku netonullheide.

– Miranda sõnul sobib koostöö sellise teaduspõhise kliimaprogrammiga nagu ERI suurepäraselt kokku Ragn-Selli eesmärkidega. See toetab meie jõupingutusi heidete vähendamisel nii meie oma tegevuses kui kogu väärtusahelas ning aitab kehtestada selgeid kriteeriume heidete ära hoidmisele kaasa aitavatele ringlahendustele.

Ragn-Sells on andnud lubaduse vähendada 2030. aastaks oma tegevusest tulenevaid kliimamõjuga ehk CO₂-heidet 50% võrra 2019. aasta vastava näitajaga võrreldes ning panustada ühise eesmärgi nimel lahendustega, mis tagavad vähemalt 2 miljoni tonni CO₂-heidete ära hoidmise aastas. Me arendame ERIga liitumise protsessis neid eesmärke jõuliselt ja kriitiliselt edasi. Ragn-Sells kavatseb ka edaspidi oma tegevusega seotud kliimameetmete puhul keskenduda prügilatest ja transpordist pärit heidete vähendamisele.

Eksponentsiaalse tegevuskava programm (ingl k Exponential Roadmap Initiative ehk ERI)

Eksponentsiaalse tegevuskava programm on kliimainitsiatiiv, mis toetab äriühinguid teaduspõhiste kliimameetmete rakendamisel nelja tugisambana pakutavate raamistike, tööriistade ja koostööga.

1. Oma tegevuse heidete vähendamine

ERI aitab äriühingutel seada teaduspõhiseid eesmärke kooskõlas 1,5 °C raamistikuga ja annab heidete vähendamiseks nõu kooskõlas eesmärgiga vähendada neid poole võrra iga kümne aastaga.

2. Väärtusahela heidete vähendamine

ERI propageerib läbipaistvust 1., 2. ja 3. ulatuse heidete mõõtmise ja teatavaks tegemise meetoditega ning julgustab äriühinguid väärtusahelasisesele koostööle ressursside kasutamise optimeerimiseks.

3. Kliimalahenduste laiaulatuslik rakendamine

ERI tuvastab ja tõstab esile uuenduslikke lahendusi, kaasa arvatud ringmajanduse praktikaid, ja toetab nende lahenduste suures ulatuses rakendamist tööstusharuüleses koostöös. Me võimaldame sellele keskendudes vähendada kliimamõjuga heiteid ka muudes väärtusahelates peale meie enda oma. Me nimetame seda ühiskonnas “ära hoitud heideteks”.

4. Ühiskondliku ülemineku kiirendamine

ERI kaasab äriühinguid süstemaatilist muutust ajendavatesse poliitilistesse dialoogidesse ja programmidesse ning julgustab kommunikatsiooni ja lobitööd, et innustada üha enamaid huvirühmi tegutsema.

HEIDETE ÄRA HOIDMISE VÕIMALDAMINE RINGLAHENDUSI SUURES ULATUSES RAKENDADES

2024. aastal ületas üleilmne soojenemine esmakordselt 1,5 °C võrra tööstusrevolutsioonieelset taset. See oli järsk meeldetuletus selle kohta, kui oluline on heitetrendid kiiresti ümber pöörata. Üks olulisemaid lahendusi sellele probleemile on maksimeerida juba olemas olevate materjalide kasutamist nii ühiskonna kui ettevõtete tasandil.

– Meie töötlemis- ja ringlussevõtu meetodid ja ringlahendused võimaldavad viia materjale ühiskonda tagasi. See aitab Ragn-Sellsi grupi keskkonnajuht Miranda Jenseni sõnul hoida ära värske toormaterjalide ammutamisega kaasnevaid heiteid.

Pariisi kliimaleppe 1,5 °C eesmärgi saavutamine on ohus. Euroopa Liidu Copernicuse kliimateenuse andmetel oli 2024. aasta mõõtmisajaloo kõige soojem aasta. 2024. aasta keskmine temperatuur ületas tööstusrevolutsioonieelset taset 1,6 °C võrra, olles sellisena esimene 1,5 °C läve ületanud kalendriaasta.

Värske ressursside ammutamise ja töötlemisega kombineeritult langeb kaupade tootmise ja tarbimise arvele pool

maailma kliimaprobleemidest. Üleilmse soojenemise 1,5 °C-st madalamana hoidmiseks tuleb seada ressurssihaldus prioriteediks. Üleminek ringmajandusele, kus materjale kasutatakse korduvalt, on kõige efektiivsem viis kaupade ja teenuste pakkumiseks ilma kliimakriisi süvendamata.

– Miranda sõnul on meie oma tegevuse heidete vähendamine prioriteet ja hügieenifaktor, ent me suudame suurimat mõju avaldada hoopis oma väärtusahelas. Ringlusmaterjalide voogude propageerimine ja pidev uute suures ulatuses rakendatavate ringlahenduste välja töötamine ja arendamine on parim viis oma panuse andmiseks kliimamõjuga heidete vähendamisse.

“Me saame toormaterjalide ja kaupade tootmisel ringluse osakaalu lihtsalt kahekordistades vähendada märkimisväärselt üleilmseid kliimamõjuga heiteid.”

Miranda Jensen,
keskkonnajuht, Ragn-Sellsi grupp

Ragn-Sells on lubanud anda oma panuse selliste ringlahendustega, mis tagavad 2030. aastaks vähemalt 2 miljoni tonni CO₂-heidete ära hoidmise aastas. See ambitsioonikas eesmärk eeldab koostöö tegemist ja läbipaistvuse parandamist materjalide väärtusahelates.

Partnerlussuhted, nagu liitumine eksponentsiaalse tegevuskava programmiga (ingl k [Exponential Roadmap Initiative](#) ehk ERI), on üks oluline viis senisest suurema koostööni jõudmiseks. ERI selged kriteeriumid ringlahendustele kujunevad Ragn-Sellsile oluliseks vahendiks meie poolt välja töötatud lahenduste laialtlevikul rakendamisel, et kindlustada heidete ära hoidmine.

Lisaks sellele tõstavad kestlikkust käsitlevad regulatsioonid nagu Euroopa Liidu äriühingute kestlikkusaruandluse direktiiv (ingl k Corporate Sustainability Reporting Directive ehk CSRD) läbipaistvusega seotud standardeid ja kiirendavad kestlikkuse tegevuskava rakendamist.

– Tõelise ringluse saavutamiseks on vaja paremini mõista kõiki olulisi väärtusahelaid. Võtmeks on siin kestlikkusaruandluse standarditega saavutatav läbipaistvus. Miranda Jenseni sõnul on Ragn-Sells ringlussevõtja, mürgitustaja ja ringlussevõetud toormaterjalide tootjana unikaalses positsioonis, et aidata vähendada heiteid väärtusahelas meist nii alla- kui ülesvoolu paiknevatel partneritel.

LEHTKLAAS: RINGLUSEL PÕHINEVA TULEVIKU KRISTALLSELGE NÄIDE

Ragn-Sells andis 2024. aasta septembris Rootsis käiku esimese lehtklaasi ringlussevõtu tehase. See uuenduslikke protsesse ja optilist sorteerimistehnoloogiat rakendav tehas on väga oluline verstapost meie püüetes sulgeda ehitusmaterjalide ahelat ja kindlustada tulevikuks lehtklaasiga varustatust.

Ehitussektori arvele langeb üle kolmandiku üleilmsetest kasvuhoonegaaside heidetest. Pealegi on paljud ehitusel kasutatavad materjalid pärit piiratud allikatest.

Ragn-Sells on heidete vähendamiseks ja aitamaks sulgeda ehitusmaterjalide ahelat töötanud välja uue protsessi lehtklaasi akende jaoks ringlusse võtmiseks. Me andsime 2024. aastal Örebro käiku Rootsi esimese lehtklaasi ringlussevõtu tehase.

— Praegu ladestatakse enamik vana lehtklaasi prügilatesse, mis tähendab nii väärtuslike ressursside raiskamist kui kaotatud võimalust heiteid vähendada.

Meie uus lehtklaasi ringlussevõtu tehas Örebro on Ragn-Sells Rootsi materjalide ekspert Christina Stålhandske sõnul oluline samm edasi nii materjali taaskasutamise kui süsinikuheite vähendamise seisukohast.

Lehtklaasi kasutatakse ühiskonnas kõikjal alates akendest ja autodest kuni päikesepaneelide ja ekraanideni. Ent lehtklaasi täiesti algusest peale valmistamine on energiamahukas protsess, mis mõjutab nii keskkonda kui kliimat. Lehtklaasi peamiseks koostisosaks on ränidioksiid ehk kvartslivaks nimetatavat tüüpi liiv. Kvartsliv on piiratud ressurss, mis on peaaegu otsakorral.

“Lehtklaasi ringlusse võtmine on selge näide selle kohta, kuidas uus protsess võimaldab meil toota piisavalt kõrge kvaliteediga materjali värskelt kaevandatud kvartsliva asendamiseks ja seda märkimisväärselt väiksema keskkonnakuluga.”

Christina Stålhandske, materjalide ekspert, Ragn-Sells Rootsi

— Christina sõnul on ringmajanduses meie peamiseks toormaterjalide allikaks jäätmed. Me saame lehtklaasi ringlusse võttes säästa kuni 30% uue klaasi tootmiseks vajalikku energiat, säilitades samas kriitilisi ressursse ja kindlustades tulevikuks lehtklaasiga varustatuse.

Örebro tehas suudab töödelda kuni 10 tonni lehtklaasi tunnis ja rahuldada sellega kogu Rootsi ja suures osas ka Norra ringlussevõtu vajadust. Ragn-Sells teeb ehitussektori käitumise muutmiseks tihedat koostööd näiteks kinnisvara omanikega tagamaks, et võimalikult suur hulk vanaklaasi sorteeritakse nõuetekohaselt ja kogutakse ringlussevõtuks kokku.

Örebro eraldatakse klaas täiustatud optilise tehnoloogiaga värvi ja kvaliteedi järgi enne, kui see saadetakse meie partner Saint-Gobainile uue lehtklaasi tootmisel kasutamiseks.

— Christina Stålhandske sõnul kehtivad lehtklaasi tootmisel ranged nõuded toormaterjalide puhtuse osas. Lehtklaasi ringlusse võtmine on selge näide selle kohta, kuidas uus protsess võimaldab meil toota sellise kvaliteediga ringlusmaterjali, mida saab kasutada uue lehtklaasi tootmisel, ja seda märkimisväärselt väiksema keskkonnakuluga. ■

MATERJALIPANGAD KINDLUSTAVAD INNOVATSIOONI JA MÜRGITUSTAVAD

Üleminek ringmajandusele eeldab, et ringlussevõetavad materjalid on puhtad ja ohutud. Turvalised prügilad on oluliseks vahendiks ühiskonna mürgitustamisel. Need võimaldavad meil takistada kahjulike ainete levikut ja samas säilitada materjale, mis võivad osutuda tulevikus väärtuslikuks.

Kui me suhtume tõsiselt jätkusuutliku ühiskonna rajamisse, siis peame kasutama üha uuesti ja uuesti meil juba olemas olevaid materjale. Ent ringluse saavutamiseks peavad ühiskonda tagasi viidavad materjalid olema puhtad ja ohutud. Just seetõttu on mürgitustamine Ragn-Selli tegevuse tuumaks.

— Me otsime pidevalt uusi ja täiustatud viise saastunud ja ohtlike jäätmete käitlemiseks. Ent me hoolitseme ka selliste jäätmete eest, mille tarvis ei ole veel olemas mürgitustamise lahendust, ladestades need turvalistesse prügilatesse. Ragn-Selli äritegevuse arendaja ja PFASide koordinaator Cecilia Ekvall sõnul hoiavad

turvalised prügilad ära mürgiste ainete leviku ühiskonnas ja võimaldavad meil samal ajal säilitada ressursse, mis võivad muutuda väärtuslikuks tulevikus.

Kuna mürgitustamise tehnoloogiad arenevad üha edasi, siis ei saa ühiskond lubada endale potentsiaalselt väärtuslike toormaterjalide kaotamist. Turvalised prügilad toimivad seega materjalipankadena, kus neid ressursse tulevase innovatsiooni tarvis alal hoitakse.

See on eriti tähtis väga püsivate ja mürgiste keemiliste ühendite nagu PFASide ehk per- ja polüfluoritud alküülühenditega saastunud jäätmete puhul, mille jaoks ei ole veel olemas efektiivseid suures ulatuses rakendatavaid mürgitustamise lahendusi.

“Ringlusühiskonnas ei ole jäätmete minimeerimine eesmärgiks, kuna jäätmed on toormaterjalide peamiseks allikaks.”

Cecilia Ekvall,
äritegevuse arendaja ja PFASide
koordinaator, Ragn-Sells

— Cecilia sõnul peame me ühiskonna pikas perspektiivis mürgitustamiseks lõpetama kahjulike ainete sissevoolu, keelates ära kogu mürgiste kemikaalide, nagu näiteks PFASide mittehädavajaliku kasutamise. Samal ajal on turvalised prügilad olulised juba saastunud materjalidega sobival viisil tegelemiseks.

Meie võimet ühiskonda efektiivselt mürgitustada takistab niinimetatud jäätmehierarhia, millel Euroopa Liidu poliitika ja õigusaktid põhinevad. Jäätmehierarhia järgi tuleb keskenduda jäätmete vähendamisele ja ladestada neid prügilasse üksnes viimase abinõuna.

Ent pigem minimeerimisel, mitte ringlussevõtul põhineva lähenemisega jäätmehooldusele kaasnevad kahjulike ainete levimise ja väärtuslike toormaterjalide kaotamise oht.

— Cecilia Ekvalli sõnul ei ole ringlusühiskonnas eesmärgiks jäätmete minimeerimine, kuna jäätmed on toormaterjalide peamiseks allikaks. Selle asemel peaks üldiseks eesmärgiks olema värskete ressursside jätkusuutmatu ammutamise vähendamine meil juba olemas olevaid materjale palju kordi uuesti kasutades.

Väätsa prügila:

PÜHENDUNUD MÜRGIVABA RINGLUSÜHISKONNA RAJAMISELE

Jäätmehooldusel on traditsiooniliselt peetud prügilasse ladestamist viimaseks abinõuks. Ent ringmajanduses on prügilad olulised ühiskonna mürgitustamise vahendid ja tulevast innovatsiooni kindlustavad materjalipangad. Ragn-Sells tugevdas Väätsa prügilat soetades oma pühendumist mürgivaba ja ringlusel põhineva Eesti rajamisele.

— Me ei konkureerinud Ragn-Sells Eesti tegevdirektor Kai Realo sõnul prügila soetamisel lihtsalt prügila kui sellise pidamise nimel. Väätsa prügila võimaldab meil pigem laiendada oma töötlemis-, puhastamis- ja mürgitustamistegevust ning suurendada oma jõupingutusi ohtlike materjalide ohutult ühiskonda tagasi viimisel.

Ragn-Sells Eesti on olnud juba kaua Väätsa Prügila aktsionär. Väätsa Prügila on kõrvalises Kesk-Eesti osas tegutsev aktsiaselts. Kai Realo võttis 2024. aastal koos kolleegidega vastu strateegilise otsuse osta ära ka Väätsa Prügila ülejäänud aktsiad, nii et Ragn-Sells Eestist sai selle ainuomanik.

— Kai sõnul oli Ragn-Sellsi eesmärgiks juba varem Väätsa Prügila aktsionärist partnerina arendada Väätsa traditsioonilisest jäätmete ladestamise kohast moodsaks töötlemis-, puhastamis- ja mürgitustamiskeskuseks.

Ainuomanikuna oleme me aga veel paremas positsioonis, et seda arengut kiirendada ja et suurendada oma panust Eesti mürgivabaks muutmise protsessi.

Me otsime Ragn-Sellsis alati uusi ja paremaid viise ohtlike materjalidega tegelemiseks.

Kuna mürgitustamismeetodid arenevad üha edasi, võivad saastunud jäätmed, mille mürgitustamiseks praegu veel lahendused puuduvad, osutuda tulevikus väärtuslikeks ressursiks.

Ajal, mil üha napimate värske ressurside ammutamine kahjustab nii inimesi kui meie planeeti, ei saa me lubada endale selliste materjalide kaotust, mis võivad osutuda tulevikus ringlussevõetavaks. Turvalised prügilad toimivad seega materjalipangana, kus selliseid ressursse tulevase innovatsiooni tarvis säilitatakse.

— Väätsa prügilasse on ladestatud tohutu hulk potentsiaalselt väärtuslikke toomaterjale. Juurdepääs neile ressurssidele tagab meile unikaalse võimaluse töötada ohtlike jäätmete tarvis välja uuenduslikke ringlahendusi. Me jätkame nüüd tööd mahutavuse ja suutlikkuse suurendamisega, et hooldada senisest veel rohkem jäätmeid. Kai Realo sõnul on Eestis näiteks ikka veel märkimisväärses koguses saastunud pinnast, mille me soovime mürgitustada ja ühiskonda tagasi viia.

“Väätsa prügila, Ragn-Sells Treatment & Detoxi keskus Eestis, tagab võimaluse suurendada meie jõupingutusi ohtlike materjalide ohutul viisil ühiskonda tagasi viimisel.”

Kai Realo, tegevdirektor, Ragn-Sells Eesti

AquaPhoenix:

KALASETETE AHELA SULGEMINE

Jätkusuutlik innovatsioon õnnestub alati kõige paremini koostöö tulemusel. Just seetõttu on meil hea meel ühendada oma jõud kalakasvatajate, teadurite ja kolleegidega meie enda tööstusharust uues Euroopa Liidu poolt rahastatud projektis, mille eesmärk on hakata koguma ja kasutama Norra kalakasvanduste setteid. Lihtsalt öeldes selleks, et sulgeda kalakakaahel.

– Kalakasvandustel on tähtis roll üleilmses toidusüsteemis, ent aedikutest ümbritsevasse merre lekkivad setted võivad merekeskkonda negatiivselt mõjutada. Ragn-Sells Norra tegevdirektor Vidar Svenning Olseni sõnul saaks kalakasvanduste setteid kokku kogudes ja väärtuslikeks ressurrsideks muutes vähendada kalakasvatajate keskkonnajälge ja meie fjordidele langevat koormust.

Hardangerfjordi kalakasvandustes Norras toodetakse aastas üle 100 000 tonni lõhet. Selle tulemusel kogunevad söömata söödast ja kalaheidetest koosnevad setted, mis sisaldavad suures koguses selliseid toitaineid nagu fosfor ja lämmastik.

Nende setete merre juhtimine võib põhjustada eutrofeerumist, ent pinnale tooduna on need toidained väga väärtuslikud põllumajanduses sisendina kasutamiseks.

– Fosfor on põllumajandusele hädavajalik toitaine, ent praegu sõltub Euroopa selle soetamisel äärmiselt probleemataalistest allikatest pärit impordist. Vidar Svenning Olseni sõnul on see uus projekt just seetõttu kahepoolset kasulik nii poliitilise stabiilsuse kui merekeskkonna tervise tagamise seisukohast.

AquaPhoenixi projekt on kindlustanud endale Euroopa Liidult rohkem kui 10 miljoni euro suuruse toetuse saamise Horizon Europe

programmi raames, et koondada Euroopa kalakasvatajaid, teadureid ja tööstust. Ragn-Sells panustab sellesse projekti peamiselt oma patentitud Ash2Phosi ja Aqua2N tehnoloogiatega, mis võimaldavad regenereerida jäätmetest fosforit ja lämmastikku. Need tehnoloogiad on töötatud välja meie innovatsioonifirmas EasyMining, mis samuti selles projektis partnerina osaleb.

Neid tehnoloogiaid hakkab kalakasvandustes esmakordselt rakendama Ragn-Sells Norra tütarettevõtja Ragn-Sells Havbruk. Nad hakkavad Norra kalatööstuse setteid kokku koguma ja ringlusse võtma.

“Me saame kalasetetest toitaineid ja energiat regenereerides suurendada Euroopa majanduslikku iseseisvust ja vähendada samas veekogude toitainetega rikastumise ohtu. See on tõeliselt kasulik kaheti ehk nii poliitilise stabiilsuse kui mere tervise seisukohast.”

Vidar Svenning Olsen, tegevdirektor,
Ragn-Sells Norra

– Havbruki lahendus näitab, et kalasetete ahela saab sulgeda: setetest ammutatakse pärast kokku kogumist esmalt lämmastik, enne kui neid kasutatakse biogaasi tootmiseks. Pärast põletamist saab tuhandest regenereerida fosforit, mis sobib omakorda uues kalasöödas kasutamiseks. Vidar Svenning Olseni sõnul on see tõeline ringlus selle kõige ehedamal ja paremal kujul.

LÄBIPAISTVUSEL PÕHINEV KVALITEET

Ringmajanduse tuumaks on materjalide ringlusse võtmine nii, et neid saab kasutada üha uuesti ja uuesti. Et jäätmeid saaks kasutada kvaliteetse toormaterjalina, on tähtis teada, kust need pärit on ja milliste muude materjalidega need on oma teel kokku puutunud. Sellise läbipaistvuse tagab jäätmete nõuetekohane sorteerimine.

Üks suuremaid raskusi materjalide ringlussevõtul seisneb selles, kuidas hoida ära nende segunemine. Segajäätmeid on ringlussevõtu protsessis palju raskem eraldada ja need võivad vähendada ringlussevõetud toormaterjali kvaliteeti.

— Kõige olulisem sorteerimine leiab aset jäätmete esmasel kasutusel kõrvaldamisel — need tuleb õigesse prügikasti panna. Vahel piisab selleks Ragn-Sells Recyclablesi tegevdirektor Jonas Wäneskogi sõnul sorteerimisjaamas oma käe vaid detsimeetri võrra liigutamisest.

Terast ja muid metalle kasutavatele tööstusharudele on toormaterjali kvaliteet absoluutselt kriitilise tähtsusega.

Kui jäätmetest pärit materjalivood ei ole piisavalt läbipaistvad samal tasemel kvaliteedi tagamiseks ja töendamiseks, siis on värske toormaterjalidega väga raske konkureerida. Seda eriti praeguste hinnastamismudelite juures, mis ei arvesta värske materjalide tõelise keskkonnakuluga.

— Te teate tootjana täpselt, milline kvaliteet on teile värske toormaterjalidega tagatud. Et ringlusmaterjalid suudaks värske toormaterjalidega konkureerida, peavad Jonase sõnul väärtusahela kõik osalised mõistma täpse sorteerimise tähtsust.

Plastid on üks näide selle kohta, kus sorteerimine on tavaline, ent ei ole piisavalt granulaarne.

“Ma suhtun kirglikult sorteerimisse! See on kõige tõhusam viis vajaliku kvaliteedi tagamiseks, et jäätmetest saaks meie peamine jätkusuutlike toormaterjalide allikas.”

Jonas Wäneskog,
tegevdirektor, Ragn-Sells
Recyclables

Plastjäätmed saavad tihti raskesti sorteeritava segafraktsioonina, mis muudab keeruliseks nende piisavalt kõrge kvaliteediga ringlusse võtmise. Kogutud plast ei suuda konkureerida palju odavama värskest materjalist plastiga ja muutub väärtusetuks.

— Jonas soovib ideaalis, et oma eelmise õhtusöögi plastpakendit ringlusse andvad inimesed mõtleks sellest kui oma järgmise nädala õhtusöögi pakendist. Ehk kutsuks see esile vajaliku muutuse meie käitumises.

Selliste probleemide lahendus peitub kogu väärtusahela mõistmises alates tootedisainist kuni ringlussevõtni.

Koostöö väärtusahelas nii üles- kui allavoolu paiknevate klientidega tagab Ragn-Sellsile unikaalse positsiooni kvaliteetsete ringlusmaterjalide läbipaistvate voogude mõjutamiseks.

— Jonas Wäneskogi sõnul tähendab sorteerimisrutiinide pidev parandamine seda, et materjalide teekonda saab palju paremini kindlaks teha. See tähendab, et me saame garanteerida oma ülesvoolu paiknevatele klientidele, et jäätmed, mille nad meile üle annavad, võetakse ringlusse nõuetekohaselt, ja oma allavoolu paiknevatele klientidele saame tagada ringlussevõetud materjale sellise kvaliteedi, mis võimaldab üha enam kasutada neid tootmises värske materjalide asemel.

KESTVA ÕITSENGU TAGAMINE

Propageerida
jätmeid peamise
jätkusuutlike
toormaterjalide
allikana

“AINUS VIIS ÜLEMINERIKU
JUHTIMISEKS ON INVESTEERIDA
STRATEEGILISELT.”

Tulevikulahenduste keskus: RINGLUSPÕHISE TULEVIKU NIMEL PIIRE NIHUTADES

Me uurime ühe osana Ragn-Selli ambitsioonist juhtida üleminekut ringmajandusele pidevalt uusi viise värske ressursside asendamiseks ringlusmaterjalide voogudega. Me andsime 2024. aastal oma uuendamispingutustele märkimisväärselt hoogu juurde Rootsis Umeås Ragn-Selli tulevikulahenduste keskuse (ingl k Future Solutions Hub) avamisega.

— Me peame korduvkasutama meil juba olemas olevaid materjale kliimamuutusega tegelemiseks ja jätkusuutlikuma ühiskonna rajamiseks. Arendusjuht Camilla Sonnentheil sõnul kiirendab Ragn-Sells Recycling Roots tulevikulahenduste keskuse abil oma uuendamispüüdeid, et pakkuda ühiskondlike probleemidega tegelemiseks välja veel enam ringlahendusi.

ÜRO andmetel langeb värske toormaterjalide ammutamise ja töötlemise arvele pool kõigist kliimamõjuga heidetest. See tähendab, et ringlahendused, mis võimaldavad meil asendada värskeid toormaterjale jäätmetest

regenereeritud ressurssidega, on kriitilise tähtsusega kliimamuutusega efektiivselt võitlemiseks.

Meie katselabori eesmärk on uurida ja hinnata ringlusmaterjalide vooge, et sobitada olemasolevaid jäätmevooge kokku ühiskonna toormaterjalide vajadusega. Me keskendume tõelise mõju tagamiseks seejuures kasutatavusele ja suures ulatuses rakendatavusele.

— Tulevikulahenduste keskus toimib uute protsesside ja partnerlussuhete katalüsaatorina. Seal arendatakse koos klientide ja erinevatest sektoritest pärit

partneritega selliseid uusi ringlahendusi, mis kasutavad ära jäätmetes peituvaid väärtuslikke ressursse ja võimaldavad meil samal ajal vabaneda kahjulikust värskest toormaterjalidest sõltuvusest.

Tulevikulahenduste keskuses on kuue esimese kuu jooksul viidud lõpule mitu projekti, mis on andnud konkreetseid tulemusi ning parandanud Ragn-Selli olemas olevaid teadmisi ja arusaamu. Nende hulka kuuluvad uued meetodid materjalide eraldamiseks, et tõsta ehitusjäätmehoolduse tõhusust, lahendused orgaaniliste jäätmete

taaskasutamiseks ja uuenduslikud sorteerimistehnoloogiad keeruliste plastivoogude ringlussevõtu lihtsustamiseks.

Tulevikulahenduste keskuse tiim kavatseb 2025. aastal teha koostööd farmaatsia- ja jaemüügisektoriga neile eriomaste probleemidega tegelemiseks.

— Ringlussevõtu tööstus muutub kiiresti. Camilla Sonnentheili sõnul võimaldab meie tulevikulahenduste keskuses sisse seatud katselabor nihutada piire seoses sellega, mida saab ringlusse võtta, et kiirendada ringluse osakaalu kasvu majanduses.

“Me uurime Ragn-Selli tulevikulahenduste keskuses uusi ringlahendusi, mis aitaks meil vabaneda värske toormaterjalide sõltuvusest.”

Camilla Sonnentheil, arendusjuht, Ragn-Sells Recycling Roots

FOSFORIREVOLUTSIOON SAAB ALGUSE MEIE REOVEEPUHASTITEST

Kuidas saab see, mille me kanalisatsioonist alla laseme, muuta üleilmset toidusüsteemi jätkusuutlikumaks? Vastus sellele küsimusele peitub Saksa väikelinnas Schkopaus, kus hakatakse maailma esimeses Ash2Phosi tehases regenereerima fosforit reoveesetete tuhka väärtuslikeks põllumajanduslikeks toidaineteks muutes.

Fosfor on meie toidusüsteemi hädavajalik osa. Seda kasutatakse toidainena nii loomasöödas kui põllukultuuride väetises.

– Maailmast saab vaid mõne järgmise kümnendiga kodu juba 10 miljardile inimesele. Me vajame stabiilset fosforiga varustamise võimet üha kasvava rahvastiku ära toitmiseks. Ent praegu on fosfori tootmisel tohutu mõju keskkonnale ja kliimale. PGSi tegevdirektor Anna Lundbomi sõnul peame me just seetõttu otsima alternatiivseid allikaid oma äravooludest.

Fosfori tootmine traditsiooniliselt kaevandatud fosfaatkivimist põhjustab suuri heiteid ning on tihti seotud keskkonna- ja inimõiguste probleemidega.

Kuna Euroopas on ainult üks fosforikaevandus, siis sõltume me suures osas fosfori impordist sellistest riikidest nagu Venemaa.

– Anna sõnul on meie reoveepuhastid rikkad fosforivaru poolest ning meie Ash2Phosi tehnoloogiaga saab seda väärtuslikku toidainet reoveest regenereerida, et varustada põllumehi kvaliteetse fosforiga ilma tarbetute kliimamõjuga heideteta.

Ash2Phosi tehnoloogia on meie innovatsioonifirmas EasyMining välja töötatud patentitud uuendus fosfori eraldamiseks reoveesetete tuhast. Ash2Phosi tehase rajab Schkopause Phosphorgewinnung Schkopau GmbH, EasyMiningu ning Saksa taristu- ja tehnovõrkude firma Gelsenwasseri ühisettevõtte.

Tehase rajamist toetab osaliselt ka Euroopa Komisjon oma õiglase ülemineku fondist.

Praegu tegeletakse tehase detailse planeerimise ja seadmete soetamisega ning tootmist loodetakse alustada 2027. aasta alguses. Kui tehase kord käiku antakse, siis suudab see toota 15 000 tonni kaltsiumfosfaati aastas.

– Anna sõnul võimaldab Ash2Phosi tehnoloogia neil toota traditsioonilistest kaevandustest saadavaga võrreldes kõrgema kvaliteediga fosforit väiksema keskkonnakuluga ning ilma impordist sõltuvusega kaasnevate tarneriskide ja hinnakõikumisteta.

“Ash2Phosi tehase Schkopaus kujutab endast tõelist paradigma muutust fosfori tootmisel.”

Anna Lundbom, tegevdirektor, PGS (s.o. Phosphorgewinnung Schkopau)

Reoveesetete tuhast fosfori regenereerimise protsessis tekivad ka mitmed turustatavad kõrvalsaadused nagu raudtrikloriid, naatriumaluminaat ja kvartslüü, mis muudavad Schkopau tehase paljude erinevate rakenduste jaoks väärtuslike toormaterjalide jätkusuutlikuks allikaks.

– Anna Lundbomi sõnul on ringlusel põhinevat tulevikku kõige parem kujundada üheskoos. PGSil on seetõttu väga hea meel teha seda koos Gelsenwasseriga. Ash2Phosi tehase Schkopaus kujutab endast tõelist paradigma muutust fosfori tootmisel.

Ragn-Sells Taanis

LOOBUDES „VÕTA, VALMISTA
JA VISKA ÄRA“ MÕTTEVIISIST

Taanis on Ragn-Sellsi tähelepanu keskmes materjalivoogude ahelate ükshaaval sulgemine. Me panustame seal sellistesse ringlussevõtu süsteemidesse, mis võimaldavad ressursse üha uuesti ja uuesti kasutada.

**“ME TÄIDAME IGA PÄEV KRIITILIST
ROLLI JÄTKUSUUTLIKU ÜHISKONNA
RAJAMISEL, KESKKONNAKAHJU
VÄHENDAMISEL JA TÕHUSA
RESSURSIKASUTUSE
PROPAGEERIMISEL.”**

Charlotte Scott Larsen, tegevdirektor, Ragn-Sells Taani

Kuna prügilasse ladestamise koormus on suur ja Taanis peaaegu keelatud, siis keskendub Ragn-Sells Taanis korduvkasutusele ja ringlussevõtule. Ragn-Sells Taani innustab oma umbes 83%-lise ringlussevõtu määraga Ragn-Sellsi grupis ka kõiki teisi firmasid tõhusaid ringlussevõtu lahendusi leidma ja kasutusele võtma.

– Me vajame Ragn-Sells Taani tegevdirektor Charlotte Scott Larseni sõnul edukaks ringmajandusele üleminekuks süsteeme, mis tagavad materjalide korduvkasutamise või ringlussevõtu. Vaja on eemalduda ja loobuda “võta, valmista ja viska ära” mõtteviisist selle suunas, et käsitada jäätmeid ringmajanduse arendamiseks vajalike jätkusuutlike toormaterjalide allikana.

Selles ettevõtmises kaasnevad erinevate materjalivoogudega erinevad probleemid ja raskused. Näiteks paberiahel on olnud juba kaua aega suletud, ent plasti- ja tekstiilmaterjalide vooge saab veel tohutult parandada. Ragn-Sells sõlmib neile probleemidele lahenduse leidmiseks äriühingutega partnerlussuhteid, et üheskoos tegelikke vajadusi analüüsida.

– Charlotte'i sõnul teevad nad kindlaks, milliseid värskeid materjale Ragn-Sellsi partnerid ostavad, milliseid neist saab asendada ringlusmaterjalidega ja milline oleks selle tegemiseks sobiv viis.

Ragn-Sells Taani peab prioriteetseks ka tugeva ohutuskultuuri edendamist. 2024. aastal osalesid kõik nende tootmisjuhid ohutuskoolitusel ja nende tegevdirektor Charlotte Scott külastas Ragn-Sellsi iga-aastase ohutunädala raames kõiki Ragn-Sellsi tegevuskohti Taanis ja kohtus kõigi sealsete töötajatega.

2024. aasta kujunes Ragn-Sells Taanile ka oma äritegevuse tulevikukindlaks muutmise aastaks, et olla valmis kestlikkusega seotud uute õigusnõuete jõustumiseks.

Taani

Asutatud	2001
Tegevuskohti	7
Töötajaid	119
Käive (väline)	KSEK 655 000

2024. aasta juunis oli Ragn-Sells Taani peakontoris tulekahju. See põhjustas õnneks ainult materiaalselt kahju, ent jättis siiski tohutu jälje kogu aastale.

2025. aasta tegevuskava prioriteediks on Ragn-Sells Taanil valmistumine uute siseriiklike õigusnõuete jõustumiseks seoses tootjavastutusega pakendamisel. Praeguse seisuga pole siiski veel selge, kuidas see muudab turutingimusi.

– Kuigi äritegevuse arenguga käivad alati kaasas riskid, on tähtis märgata ka nende riskidega kaasnevaid võimalusi. Ragn-Sells Taani on Charlotte Scott Larseni sõnul valmis andma oma panust pakendite ringlussevõtu parimal võimalikul viisil lahendamisse. ■

Ragn-Sells Eestis

KUI ÄRIARENDUS JA MÖTTELIIDRI ROLL KÄIVAD KÄSIKÄES

Ragn-Sells jätkab Eestis tööd selle nimel, et areneda traditsioonilisest jäätmehooldusfirmast ringmajandust vedavaks jõuks. Ragn-Sells on äriarendust ja mõtteliidri rolli omavahel kombineerides teinud Eestis tohutuid edusamme ringlahenduste kommertsalustele viimisel ja uue mõtteviisi propageerimisel seoses sellega, kuidas me jäätmetesse suhtume.

“ME VAJAME HÄDASTI STANDARDEID, MIS VÄÄRTUSTAVAD MATERJALIDE KVALITEETI KÕRGEMALT KUI NENDE PÄRITOLU.”

Kai Realo, tegevdirektor, Ragn-Sells Eesti

— 2024. aasta oli Ragn-Sells Eestile pöördeline arenemisel traditsioonilisest jäätmehooldusfirmast ringmajandusele ülemineku liidriks. Ragn-Sells Eesti tegevdirektor Kai Realo sõnul tähendab see, et lisaks jäätmete töötlemisele ja hooldusele hakkasid nad ka tarnima ringlussevõetud toormaterjale, et toetada oma klientide tootmisprotsesse.

Kai kirjeldatud muutus hõlmab üha enam kategooriahalduse keskendumist, nii et firma kõik osad teevad koostööd selle nimel, et leida ringlahendusi Eesti toormaterjalidega varustamise vajaduste rahuldamiseks.

— Ragn-Sells Eesti võtab oma rolli ringmajanduse mõtteliidrina väga tõsiselt ja jagab rõõmuga oma teadmisi meedias, osaleb avalikes aruteludes ja poliitika kujundamisel. Kai sõnul on need jõupingutused ennast ära tasunud, nii et Ragn-Sells Eesti näeb nüüdseks turul üha kasvavat huvi töötada koos nendega ja osaleda ringlusele üleminekul.

Ragn-Sellsi perspektiivi vastu tunnevad suurt huvi ka otsustajad nii siseriiklikul kui

Euroopa Liidu tasandil. Ja Kai on vägagi veendunud selles, millist muutust ta soovib tulevikus näha.

— Suurim takistus ringmajandusele on iganenud vaade jäätmetele. Isegi juhul, kui meie poolt jäätmetest toodetud toormaterjalide kvaliteet on kõrgem kui värsketel materjalidel, on neid tihti raske turule viia. Me vajame Kai sõnul seetõttu hädasti standardeid, mis väärtustavad materjalide kvaliteeti kõrgemalt kui nende päritolu.

Ragn-Sells Eesti peab veel üheks 2024. aasta suureks saavutuseks edasiminekut põlevkivituhha projektiga, kaasa arvatud otsust investeerida katsetehase rajamisse. See projekt on teedrajav jõupingutus regenereerida

Eesti

Asutatud	1992
Tegevuskohti	6
Töötajaid	283
Käive (väline)	KSEK 425 000

toormaterjale tuhost, mis on jäänud järele aastakümnete jooksul energia tootmiseks põletatud põlevkivist. Uue tehnoloogiaga saab sellest tuhost nüüd toota sadestatud kaltsiumkarbonaati, tootmises laialdaselt kasutatavat ainet, ja ka selliseid kriitilisi toormaterjale nagu magneesium, ränidioksiid ja alumiinium.

— Kai Realo sõnul on Ragn-Sells Eesti pärast viit aastat teadus- ja arendustegevust, hoolikat planeerimist ja partnerlussuhete loomist kogu väärtusahelas viimaks lähenemas tootmisele. Kuna Eestis on energia tootmisest järele jäänud 600 miljonit tonni põlevkivituhka, siis on sellel projektil potentsiaali rahuldada kogu Euroopa Liidu vajadust selliste kriitiliste toormaterjalide järele nagu magneesium ja ränidioksiid.

TURG

Ragn-Sells Norras

RINGLUSE AJENDAMINE SEKTORIÜLESE INNOVATSIOONIGA

Ragn-Sells Norra püüab sellistes valdkondades nagu kalasetted ja romusõidukid konkreetsetel viisidel ringlusse võetud materjale uuteks väärtuslikeks ressursideks muutes innustada tööstust ja mõjutada otsustajaid ringmajandusele üle minema.

“MA OLEN NII UHKE MEIE VÕIMEKA ORGANISATSIOONI ÜLE. MA OLEN NÄINUD SIIN TÖÖTATUD 20 AASTA JOOKSUL MEIE FIRMA JA ASJATUNDLIKKUSE KASVU TÄNU SUUREPÄRASTELE INIMESTELE JA PÜHENDUNUD ÄRIKULTUURILE.”

Vidar Svenning Olsen, tegevdirektor, Ragn-Sells Norra

— Tegevdirektor Vidar Svenning Olseni sõnul oli 2024. aasta Ragn-Sells Norrale suurepärase: nad saavutasid 13%-lise kasvu ja käivitasid mitu ringlust edendavat projekti.

Ragn-Sells Norra võitis eelmisel aastal SIVA auhinna jätkusuutlike lahenduste eest

vesiviljeluse valdkonnas, mis keskendusid setete kogumisele lõhefarmidest ja neist fosfori regenereerimisele.

Sellega seoses esineb siiski jätkuvalt ka väljakutseid, kaasa arvatud muu hulgas regulatsioonide ajakohastamise järel ootamine.

— Me vajame Vidari sõnul regulatiivset tegetsemist. Tähtis on seejuures mõista, et see pole probleem üksnes vesiviljeluse seisukohast. Kuna valitsus(ed) ei tunne piisavat huvi lineaarsetest ringlusel põhinevatele mudelitele ülemineku vastu ja kuna värsked materjalid on odavad, siis on raske ringlahendusi suures ulatuses kasutusele võtta.

Et näidata, mida saab teha, jätkab Ragn-Sells Norra uute lahenduste arendamist erinevatest

sektoritest pärit materjalide ringlusse võtuks. Üheks märkimisväärseks näiteks selle kohta on romusõidukid, mille käitlejatest on Ragn-Sells nüüd Norras suurim. Ragn-Sells Norra loodab, et 2025. aastal käikuantav uus tsentraalne sorteerimisjaam annab suure tõuke autoosade korduvkasutamisele.

Ragn-Sells Norra muude 2024. aasta saavutuste hulka kuulusid veel CO₂-heidete aruandluse klientidele kättesaadavaks tegemine ja tarbetu transpordi vähendamiseks konteinerite täitumisanduri välja töötamine. Ja nad on oma 40% ulatuses fossiilkütustevaba sõidukipargiga Norras teistele erafirmadele eeskujuks üleminekul fossiilkütustevabale logistikale. 2025. aasta eesmärgiks on Ragn-Sells Norras seatud juba 50% saavutamine.

— Vidari sõnul aitavad sellised meetmed kaasa suurema läbipaistvuse saavutamisele meie väärtusahelates ja pakuvad võimalusi meie äritegevuse negatiivse mõju minimeerimiseks, pakkudes klientidele samas ikka parimat võimalikku teenust.

Üheksa-aastase ooteperioodi järel sai Ragn-Sells Norra viimaks ometi ka loa ehitada Drammenis uus käitis peamiselt korduvkasutatud materjalidest.

— Vidar Svenning Olseni sõnul on nende uue käitise korduvkasutatud materjalidest ehitamine 200 miljoni Norra krooni suurune investeering, mille nimel on tehtud tööd juba peaaegu kümme aastat ja mis näitab, et materjale saab tõepoolest edukalt korduvkasutada.

TURG

Ragn-Sells Recycling Roots

RINGMAJANDUSELE ÜLEMINERU EESLIINIL

Ringlussevõtt on ringmajanduse tuumaks. Me kiirendame üleminekut jätkusuutlikule ühiskonnale oma praegusel kujul tarbetuks muutunud materjali kokku kogudes ja neid väärtuslikeks ressursideks muutes.

“UMBES POOL ÜLEILMSETEST HEIDETEST TULENEB VÄRSKE MATERJALI AMMUTAMISEST JA TOOTMISE KASUTAMISEST. RINGLUSE OSAKAALU MAAILMA MAJANDUSES LIHTSALT KAHEKORDISTADES TEEKSIME KLIIMAMUUTUSEGA RINDA PISTES SUURI EDUSAMME.”

Magnus Uvhagen, tegevdirektor, Ragn-Sells Recycling Roots

— Ragn-Sells Recycling Roots tegevjuht Magnus Uvhageni sõnul on õnneks ringmajandusele üleminek nüüd viimaks ometi tähtsal kohal ka otsustajate päevakorras, kuigi ikka veel ei mõisteta täpselt, milles see tegelikult seisneb.

Suur osa aruteludest keskendub näiteks korduvkasutamisele, tähtsale, ent ometi väikesele osale ringmajandusest. Seetõttu peame me rääkima rohkem materjalide ringlussevõttust ja uutest ringlahendustest.

Praegu langeb värske materjalide ammutamise ja tootmise kasutamise arvele umbes pool kõigist üleilmsetest kliimamõjuga heidetest ja vaid 7% maailma majandusest põhineb ringlusel. Maailma majanduses ringluse osakaalu lihtsalt kahekordistades liiguksime märkimisväärselt edasi võitluses kliimamuutusega.

Praegu jäätmeteks liigituvate materjalide kokku kogumine ja uute ringlahenduste leidmine nende väärtuslike ressursidena

ühiskonda tagasi viimiseks moodustab Ragn-Sells'i äristrateegia põhiosa. Üks suuremaid takistusi ringlusega seotud innovatsioonile peitub kehtivates õigusnõuetes ja selles, et poliitika kujundajad ei käsita jäätmeid ikka veel jätkusuutlike toormaterjalide allikana. Magnuse sõnul väljendub see näiteks selles, et jäätmehooldus kuulub ikka veel suures osas omavalitsuste vastutusalasse, ja ka jäätmetele kehtestatud erinevates maksudes.

— Praegune arusaam jäätmetest mõjub nagu innovatsioonile kaigaste kodaratesse loopimine. Munitsipaalsektori roll on osutada teatud kindlat teenust kehtestatud eelarve piires, sellal kui erasektorit ajendab kasumi teenimise võimalus. Kui me annaks erasektori äriühingutele suurema kontrolli

Rootsi

Asutatud	1966
Tegevuskohti	70
Töötajaid	1 759
Käive (väline)	KSEK 5 815 000

materjalivoogude üle ja pakuks neile stiimuleid uutesse ringlahendustesse investeerimiseks, siis oleks juba üsna pea tõelist progressi oodata.

See kõik ei ole siiski takistanud Ragn-Sells'i pingutamast uute ringluse võtmise viiside leidmise nimel. Ragn-Sells Roots on andis 2024. aastal käiku nii lehtklaasi ringlussevõtu tehase kui avas uue tulevikulahenduste keskuse (ingl k Future Solutions Hub), katselabori uute ringlahenduste uurimiseks.

— Magnus Uvhagen on enda sõnul nende uue katselaboriga väga rahul, kuna see pakub unikaalseid võimalusi julgete ideede katsetamiseks ja kui need kord töötavad väikeses mastaabis, siis saab oma pingutusi kiirendada ja uusi äriühinguid luua.

TURG

Ragn-Sells Treatment & Detox Roots

TEE NÄITAMINE MÜRGIVABASSE ÜHISKONDA

Kui me soovime rajada jätkusuutlikku ühiskonda, siis peame meil juba olemas olevaid ressursse ringlusse võtma ning üha uuesti ja uuesti kasutama. Värske materjalide ringlusmaterjalidega asendamiseks peavad ühiskonda tagasi viidavad ressursid olema puhtad ja ohutud. Just seetõttu jätkab Ragn-Sells Treatment & Detox piiride nihutamist seoses sellega, mida saab ringlusse võtta.

**“KUNA MÜRGITUSTAMISVIISID
ARENEVAD ÜHA EDASI, SIIS
VÕIVAD TÄNA OHTLIKUKS
PEETAVALD JÄÄTMED OLLA
HOMME VÄÄRTUSLIK
RESSURSS.”**

Madeleine Ljunggren, tegevdirektor, Ragn-Sells
Treatment & Detox Roots

– Ragn-Sells Treatment & Detox Roots tegevjuht Madeleine Ljunggreni sõnul peab ringlusel põhinev ühiskond olema ka mürgivaba ühiskond. Seetõttu tuleb jäätmetest väärtuslikke ressursse regenereerides tagada, et jääkvood ei ohusta meie tervist ega keskkonda.

Treatment & Detoxi panus ringmajandusele üleminekul on kindlustada neid materjalivoo, mida ei saa praegu veel ringlusse võtta ja mis ei ole piisavalt puhtad ühiskonda tagasi viimiseks, ning otsida neile pidevalt ohutuid lahendusi.

Madeleine asus Treatment & Detoxi tegevjuhina tööle 2024. aastal. Kuigi uuenduslikud mürgitustamislahendused pälvivad tihti suurt avalikku tähelepanu, põhineb meie äritegevus ka ühel teisel võrdselt olulisel alusel, milleks on prügilad.

– Prügilaid peetakse tihti millekski halvaks, ent tegelikult on need hädavajalikud jätkusuutlikul viisil ringmajandusele ülemineku kannustamisel, kuna need nii hoiavad ära kahju kui kindlustavad ja hoiavad materjale alal tuleviku tarvis.

Lisaks eelnevale on Madeleine koos kolleegidega äärmiselt pühendunud ka PFASide (s.t per- ja polüfluoritud alküülühendite) ehk igavesteks kemikaalideks kutsutavate mürgiste keemiliste ühendite rühmaga seotud pädevuse arendamisele. Ragn-Sells tõstis 2024. aastal esile vajaduse keelustada kogu mittehädavajalik PFASide kasutamine ja võttis kasutusele meetmed juba ringluses olevate toksiinide kõrvaldamiseks.

– Madeleine'i sõnul on kahjulike ühendite nagu PFASide kasutamise lõpetamine üks oluline samm mürgivaba ühiskonna suunas. Ent et tegeleda ühiskonnas juba ringlevate toksiinidega, näeb Ragn-Sells Treatment & Detox Roots suurt vaeva nende tarvis paremate töötlemisviiside arendamisel ja nende ringlusest kõrvaldamise nõudmisel.

Rootsi

Asutatud	1966
Tegevuskohti	70
Töötajaid	1 759
Käive (väline)	KSEK 5 815 000

2023. aastal andis Ragn-Sells käiku maailma esimese Ash2Salti tehase, et hakata jäätmetähtsustest pärit lendtuhka turustatavateks sooladeks töötlemiseks. 2024. aastal esines neil siiski mitmeid tehnilisi probleeme seadmetiku komponentidega, mistõttu ei saanud tehas veel täies mahus tootmist alustada.

– Ragn-Sells Treatment & Detox Roots tunneb Madeleine Ljunggreni sõnul väga suurt uhkust Ash2Salti tehnoloogia üle, kuna see meetod illustreerib perfektselt nende äritegevuse põhiprintsiipi – regenereerida ressursse, mis läheks muidu raisku, ja töötada välja toode, millega saab värsked toormaterjale asendada. Ragn-Sells Treatment & Detox Roots keskendub praegu sellele, et tehas täisvõimsusel tööle saada ja ootab nii selle tehnoloogia suuremas ulatuses rakendamist kui uuendamise jätkamist ringlusel põhineva ja mürgivaba maailma nimel.

TURG

PÕHITOITAINETE JÄTKUSUUTLIKUMA HANKIMISE SUUNAS

Meie reovesi on väga rikas selliste väärtuslike toitainete poolest nagu fosfor ja lämmastik. Kuna nende regenereerimise tehnoloogiad on juba välja töötatud, siis keskendus EasyMining 2024. aastal tootmise laiendamisele ja poliitiliste barjääride eemaldamisele, et varustada maailma jätkusuutlikult hangitud toitainetega.

**“ÜHA ENAM JA ENAM
OTSUSTAJAID HAKKAB MÕISTMA
FOSFORI JÄTKUSUUTLIKU
HANKIMISE VAJADUST, ENT
REGULATIIVSEID ARENGUID ON
IKKA VEEL LIIGA VÄHE JA NEED
ON LIIGA AEGLASED.”**

Jan Svärd, tegevdirektor, EasyMining

— Me ei saa ilma fosforita toota piisavalt palju toitu, ent fosfori hankimise traditsiooniline viis kahjustab nii inimesi kui meie planeeti. Ragn-Sells innovatsioonifirma EasyMining direktor Jan Svärdi sõnul on meil õnneks olemas jätkusuutlikum fosfori allikas reoveepuhastite näol.

EasyMiningu tegevuse tuuma moodustavad kolm patenditud uuendust jäätmetest põllumajanduslike toitainete regenereerimiseks: Ash2Phos fosfori, Aqua2N lämmastiku ja Ash2Salt kaaliumi regenereerimiseks. 2024. aastal keskendus EasyMining peamiselt Ash2Phosi tehnoloogia edasi arendamisele nii, et seda saaks rakendada mastaapselt reoveesetete tuhandest fosfori regenereerimiseks.

2024. aastal tehti suuri edusamme fosfori regenereerimise tehaste rajamisel Rootsi ja Saksamaale. Ash2Phosi tehnoloogia oli tähelepanu keskmes ka mitmetel kohtumistel Kanada ametiasutustega uurimaks võimalust varustada sealseid põllumehi ringlussevõetud söödafosforiga.

Nende kõnelusteni viis asjaolu, et erinevalt Euroopa Liidust ei ole Kanadas keelatud kasutada jäätmetest pärit fosforit loomasöödas.

— Jani sõnul hakkab üha enam ja enam otsustajaid mõistma fosfori jätkusuutliku hankimise vajadust, ent regulatiivseid arenguid on ikka veel liiga vähe ja need on liiga aeglased.

Näitena arengut õiges suunas tõukava poliitika kohta tsiteeris Jan ajakohastatud asulareovee puhastamise direktiivi (ingl k Urban Wastewater Treatment Directive), millega nõutakse Euroopa Liidu liikmesriikidelt reoveest pärit fosfori korduvkasutamist või ringlussevõttu.

EasyMining

Asutatud	2007
Tegevuskohad	Uppsala ja Gothenburg Rootsis ja Berliin Saksamaal
Töötajaid	60

— Jani sõnul on see oluline samm, kuna Euroopa sõltub praegu fosfori impordist äärmiselt problemaatilistest ja heiterohketest allikatest. Me saame tema hinnangul oma reoveepuhasteid ressursside regenereerimise tehasteks muutes rahuldada Euroopa fosforivajadust jätkusuutlikumal viisil.

Lisaks tehnoloogiale ja poliitikale oleneb EasyMiningu edu ka 60st andekast töötajast firma kontorites Rootsis ja Saksamaal.

— Jan Svärd tunneb enda kõige suuremat uhkust selle üle, et neil on õnnestunud panna kokku nii tugev ja mitmekülgne tiim. Kui otsid kõige andekamaid, siis saad erineva taustaga inimesed. Ja see on tohutu eelis.

JÄTKUSUUTLIKU TULEVIKU PROPAGEERIMINE

Üleminek ringmajandusele nõuab süstemaatilist seadusandlikku muutust tagamaks, et jäätmeid tunnustatakse jätkusuutlike toormaterjalide peamise allikana. Ragn-Sells jagab sellele muutusele kaasa aitamiseks pidevalt teadmisi ja suhtleb otsustajatega nii siseriiklikul, Euroopa Liidu kui üleilmsel tasandil.

KONSTRUKTIIVNE DIALOOG KOHALIKU POLIITIKA KUJUNDAJATEGA

— Ragn-Sells soovib ühiskonna probleemidele konkreetseid lahendusi välja pakkudes aidata võtta vastu paremaid otsuseid. Samal ajal otsitakse koostöövõimalusi selliste valitsusväliste organisatsioonidega, mis jagavad meiega samu ringlusega seotud väärtusi. Ragn-Sells Rootsi avalike ja valitsussuhete juht Susanna Lindi sõnul on üheskoos võimalik avaldada suuremat mõju.

Ragn-Sells aitab ringmajandusele ülemineku võimaluste ja takistuste kohta heldelt teadmisi jagades oma kohalikel turgudel ringlusküsimusi poliitilise päevakorra etteotsa seada. Ragn-Sells propageeris kogu 2024. aasta jooksul poliitika kujundajatega

peetud arutelude käigus (k.a sellistel poliitilistel üritustel nagu Almedalen Rootsis ja Arendalsuka Norras) järjekindlalt uut regulatiivset lähenemist jäätmetele.

— Ragn-Sells Norra tegevjuht Vidar Svenning Olseni sõnul vajame me regulatiivset tegutsemist. Aegunud jäätmeregulatsioonid muudavad värske ressursside ebapiisava hinnastamisega kombineeritult raskeks ringlahenduste suuremahulise rakendamise. Ragn-Sells püüab nii probleeme kui lahendusi esile tõstes saavutada mõttekat muutust.

Ragn-Sellsi üha tugevam positsioon ringlusele ülemineku mõtteliidrina äratav huvi firma teadmiste ja seisukohtade

Susanna Lind, avalike ja valitsussuhete juht, Ragn-Sells Rootsi

Vidar Svenning Olsen, tegevdirektor, Ragn-Sells Norra

Kai Realo, tegevdirektor, Ragn-Sells Eesti

Charlotte Scott Larsen, tegevdirektor, Ragn-Sells Taani

vastu kohaliku poliitika kujundajate seas. Eestis ilmneb see näiteks asjaolust, et meie sealne tegevjuht Kai Realo on üks kahest ärisektori esindajast Eesti kliimanõukogus.

— Ragn-Sells Eesti tegevjuht Kai Realo sõnul on nende sage meedias esinemine ja panus avalikku debatti kinnistanud nende rolli poliitilise jõuna. Väikeses riigis nagu Eesti ollakse ka oma otsustajatele lähemal nii siseriiklikul kui Euroopa Liidu tasandil.

2024. aastal kordusid poliitilistes aruteludes pidevalt kaks teemat – kuidas tagada aus konkurents värske ja ringlusressursside vahel ning vajadus standardite järele, mis väärtustavad materjali kvaliteeti kõrgemalt kui selle päritolu.

— Ragn-Sells Taani tegevjuht Charlotte Scott Larseni sõnul iseloomustab nende kliente suur nõudlus ringlussevõetud ressursside järele. Ent et ringlahendused oleks tõeliselt konkurentsivõimalised, selleks peab värske toormaterjalide hind sisaldama kogu nende keskkonnakulu, mis pole praegu veel paraku nii. Charlotte'i sõnul on meil vaja ka korrigeerida regulatsioone, et jäätmetest regenereeritud materjalid ei oleks ebasoodsas seisundis lihtsalt oma päritolu tõttu.

JÕULISEM KOHALOLEK EUROOPA POLIITIKA KESKMES

– Kuna Euroopa Liit on oma kliimaambitsioone suurendamas, siis on tõusuteel ka ringluse põhimõtetele paremini vastava majanduse suunas liikumise tähtsuse mõistmine. Ragn-Sells soovib grupi avalike ja valitsussuhete juht Tobias Erikssoni sõnul oma kohalolekut Brüsselis tugevdades ja oma ekspertteadmistega panustades aidata Euroopa Liidu liidritel asuda seda kriitilist üleminekut juhtima.

Ragn-Sells tegi 2024. aastal märkimisväärsed edusamme oma seisukohtade propageerimisel Euroopa tasandil. Märtsis avati esmakordselt grupi kontor Brüsselis, et tugevdada oma kohalolekut Euroopa poliitika kujundamise keskmes. Ragn-Sells peab oma uuest peakontorist järjepidevalt dialoogi olulisemate otsustajatega, moodustab liite tugirühmadega ja tutvustab oma seisukohti seadusloome protsessis.

Siiani on olnud tähelepanu keskmes Euroopa Liidu nende regulatsioonide reformimise propageerimine, mis piiravad jäätmetest regenereeritud fosfori kasutamist, et kvaliteeti hakataks päritolust tähtsamaks pidama. Meie Brüsseli kontor annab ka välja ja levitab Euroopa Liidu uudistega Ragn-Sellsi ringkirja (ingl k Ragn-Sells Circular EU News), et hoida meie kolleege, kliente ja muid huvirühmi kursis asjakohaste arengutega Euroopa Liidus. ■

Tobias Eriksson, avalike ja ELi valitsussuhete juht, Ragn-Sellsi grupp

KASVAV ÜLEILMNE HUVI TOITAINETE RINGLUSSEVÕTU VASTU

– Me peame Ragn-Sellsi grupi jätkusuutlikkuse juht Pär Larshansi sõnul tulevastele põlvetele toidu kindlustamiseks hakkama värsketele materjalidele lootmise asemel eelistama lahendusi, millega hoitakse ringluses kõige tähtsamaid toitaineid nagu fosfor. Ragn-Sells saab üleilmsetel foorumitel osaledes ja oma teadmisi kogu maailma otsustajatega jagades näidata, et süstemaatiline muutus ei ole ainult vajalik, vaid et see on ka võimalik.

Me oleme üleilmsel tasandil propageerinud peamiselt maailma fosforivajadust rahuldada võimaldavaid ringlahendusi ja

teinud lobitööd nende uuenduste mastaapset rakendamist takistavate regulatiivsete barjääride eemaldamiseks. 2024. aastal kutsuti Ragn-Sellsi korduvalt tutvustama reoveest toitude ringlussevõtu potentsiaali. Me saime võimaluse tutvustada oma ideid kõrgel tasemel: Genfis Maailma Kaubandusorganisatsioonis, Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni keskkonnaassambleel Nairobis, Euroopa veeteadmuse konverentsil (ingl k Water Knowledge Europe) Brüsselis ja Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimakonverentsil COP29 Bakuus.

Lisaks sellele kohtus Pär Larshans 2024. aastal Kanada ametiasutuste esindajatega Ottawas, et uurida võimalust varustada sealseid farmereid reoveest regenereeritud söödafosforiga. See algatus peegeldab Ragn-Sellsi ambitsiooni luua partnerlussuhteid ka väljaspool Euroopa piire, kuna Euroopa Liidus ei ole lubatud loomasöödas kasutada jäätmetest toodetud fosforit. Ragn-Sells jätkab siiski väsimatult selle poliitika vaidlustamist aruteludes Euroopa Liidu otsustajatega. ■

Pär Larshans, jätkusuutlikkuse juht, Ragn-Sellsi grupp

MEIE KESTLIKKUSE TEGEVUSKAVA

“ME SOOVIME JUHTIDA
ÜLEMINEKUT RINGMAJANDUSELE.”

JÄTKUSUUTLIK ÄRISTRATEEGIA

Ragn-Selli äristrateegia põhineb meie visioonil olla elav tõend selle kohta, et meie planeedi eest hoolitsemine ja äritegevus käivad käsikäes. Me peame minema üle ringmajandusele oma planeedi päästmiseks ja ohutu keskkonna loomiseks, kus inimesed saavad jõudsalt edeneda. See eeldab uut suhtumist jäätmetesse.

Ringmajandusele ülemineku juhtimine ei ole lihtsalt meie jätkusuutlikkuse strateegia, vaid see on meie äritegemise viis.

Kuna lineaarses ühiskonnas on peamiseks ambitsiooniks jäätmete hulga vähendamine, siis ei tegeleta selles paraku meie planeedi põhiprobleemidega. Tähelepanu kese peab seetõttu nihkuma üha napimate loodusvarade jätkusuutmatu ammutamise pikaajalisele vähendamisele. See aga eeldab täiesti uut suhtumist jäätmetesse.

Jäätmete käsitlemine jätkusuutliku ressursina suunab meie äristrateegiat ja on aluseks meie kestlikkuse eesmärkidele. Selline perspektiiv on ka kõige efektiivsem viis jätkusuutlikkuse integreerimiseks läbivalt kogu organisatsiooni.

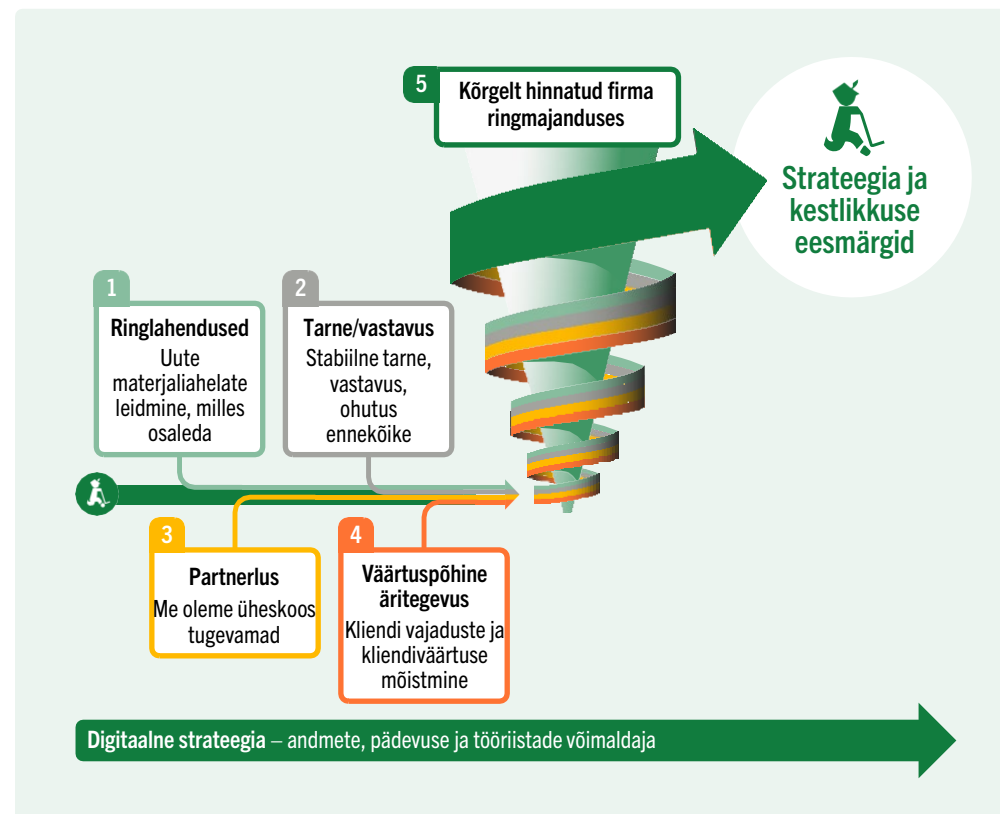
Viit teemat hõlmav strateegiline jätkusuutlikkusega seotud töö juhib kogu meie äritegevust.

Me saame pakkuda suuremat jätkusuutlikkust ja suuremat väärtust kliendile, kui otsime ja avastame **ringlahendusi** ja uusi materjalivooe, milles osaleda.

Me käime oma sõnade järgi, kui keskendume ohutust alati esmatähtsaks pidades stabiilsele **tarnele** ning vastavuse, kvaliteedi ja ärietika tagamisele.

Me teame, et ei suuda muuta maailma üksinda vaatamata oma soovile arengut juhtida. Seetõttu on **partnerlussuhetel** võtmeroll uute ja uuenduslike ringlahenduste ja materjalivooe leidmisel ja arendamisel ning need aitavad meil ka kliente paremini mõista.

See omakorda aitab meil tagada kvaliteeti ja kujundada **väärtuspõhist äritegevust**, mis võimaldab ringlusel põhineva tuleviku nimel jätkusuutlikke ja uuenduslikke lahendusi välja töötada ja rakendada.

Ringlusühiskond sõltub usalduslikust koostööst. Ragn-Selli eesmärk on olla tugev ja usaldusväärne kaubamärk ja mõtteliider – **kõrgelt hinnatud firma ringmajanduses**.

Need tähelepanu keskmesse seatud teemad tugevdavad ja kindlustavad üksteist vastastikku ja aitavad meil saavutada oma jätkusuutlikkuse ja kestlikkusega seotud eesmärgid ja ambitsioone, tagades meile samal ajal ka konkurentsieelise.

Me võtame edasi liikudes rõõmuga vastu uued vastutustundliku ärikäitumise regulatsioonid, millega nõutakse väärtusahelate läbipaistvaks muutmist ja mille hulka kuulub ka äriühingute kestlikkusaruandluse direktiiv (ingl k Corporate Sustainability Reporting Directive ehk CSRD). See täiendab meie strateegilist tööd varasemast enam andmetest ajendatud lähenemisega ja parema kooskõlaga meie kestlikkuse eesmärkide ja mõõdetavate tulemuslikkuse võtmenäitajate vahel.

KESTLIKKUSE EESMÄRGID

Meie kestlikkuse eesmärgid tulenevad meie äristrateegiast ja on ajendatud meie soovist juhtida üleminekut ringmajandusele. Need eesmärgid hõlmavad kõiki kolme kestliku arengu sammast – keskkonda, sotsiaalseid tegureid ja firma juhtimist.

Meie äristrateegia ja kestlikkuse eesmärgid on tihedalt seotud ÜRO tegevuskavas 2030 ja kestliku arengu eesmärkides (ingl k Sustainable Development Goals ehk SDG) esile tõstetud väljakutsete ning Pariisi kliimaleppe ambitsiooniga piirata üleilmne soojenemine 1,5 kraadile Celsiuse järgi.

Me töötame oma äristrateegiat ellu rakendades seitsme kestlikkuse eesmärgi saavutamise nimel 2030. aastaks. Me täiendasime 2023. aastal neid seitset eesmärki 2030. aasta lubadusega, et astuda vastu planetaarsetele väljakutsetele seoses kliimamõjuga heidete, bioloogilise mitmekesisuse kao ja veenappusega. Me tegime 2024. aastal CSRD jõustumiseks valmistudes kahe olulisuse analüüsi (ingl k Double Materiality Analysis ehk DMA). Selle tulemused näitasid, et meil on vaja võtta kasutusele andmepõhine lähenemine ja viia oma eesmärgid kooskõlla tulemuslikkuse põhinäitajate aruandlusega. 2025. aastal on meil kavas oma kestlikkuse eesmärgi kahe olulisuse analüüsi tulemuste põhjal täpsustada.

Me jätkasime kogu 2024. aasta jooksul tööd oma seitsme kestlikkuse eesmärgi ja 2030. aasta lubaduse saavutamise nimel. Käesolev aruanne kajastabki meie edusamme selles töös.

Meie lubadus 2030. aastaks:

Ragn-Sells lubab kliimamõjuga heidetele, bioloogilise mitmekesisuse kaole ja veenappusele vastu astumiseks :

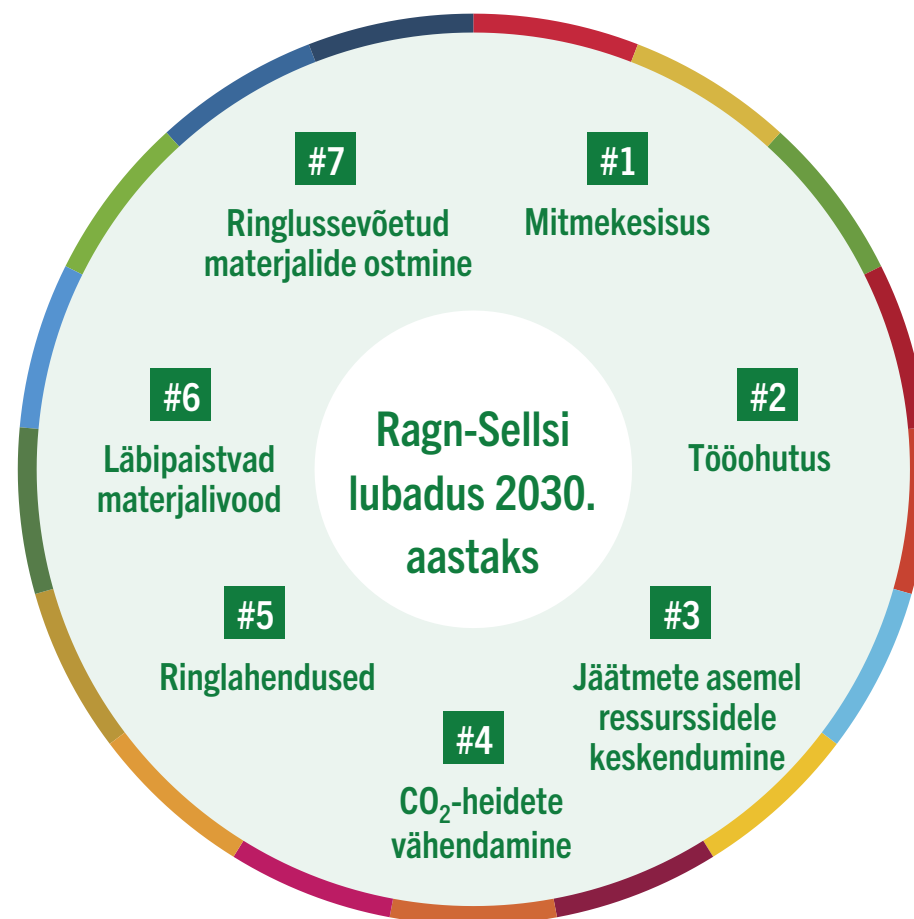
- jätkata ja tugevdada oma jõupingutusi toormaterjalide ringlussevõetud allikatest hankimise ja nende ohutult turule tagasi viimise nimel.
- võtta kasutusele rohkem ringlahendusi planetaarsete piiride ületamise vältimiseks ja et takistada ka teisi neid ületamast.
- vältida oma tegevuses fossiilsete kütuste kasutamist.

Eesmärgid 2030. aastaks:

- Vähendada meie oma tegevusest tulenevaid kliimamõjuga heiteid (s.t CO₂-heidet) 50% võrra 2019. aastaga võrreldes*
- Rakendada selliseid ringlahendusi, mis hoiavad ära teiste poolt põhjustatud kliimamõjuga heiteid (s.t CO₂-heidet) aastas vähemalt kahe miljoni tonni ekvivalendi võrra

* Me arendame seda eesmärki jooksvalt edasi teaduspõhiste kliimaeesmärkide defineerimise protsessis ja püüame seda võimaluse korral ületada.

Meie kestlikkuse eesmärgid

REGULATSIOONIDE MUUTMINE ÄRITEGEVUSE ARENGUKS

Vastutustundliku ärikäitumise ja läbipaistvate väärtusahelatega seotud õigusnõuete lisandumine ja karmistumine mõjub hästi nii ringlusele kui kõigile neile, kes suhtuvad tõsiselt oma äritegevusse. Iga firma väärtusahelas esineb väljakutseid. Tähtis on teha kindlaks, kuidas neid raskusi saaks muuta äritegevuse arenguks.

Viimastel aastatel on lisandunud mitmeid regulatsioone, mille eesmärgiks on edendada väärtusahelate läbipaistvust. ELi mitme seadusandliku paketiga nõutakse äriühingutelt oma väärtusahelate põhjalikku analüüsimist, et hinnata, kuidas toormaterjalide hankimine mõjutab meie planeeti ja inimesi.

Karmimad nõuded läbipaistvusele on head kõigile, kes suhtuvad tõsiselt oma äritegevusse. Iga firma väärtusahelas esineb kehtlikkusega seotud probleeme. Tähtis on see, kuidas me neile reageerime. Ragn-Sellsile on vastus selge – me kõik peame oma väärtusahelad ümber kujundama läbipaistvamaks, jätkusuutlikumaks ja varasemast enam ringlusel põhinevaks.

Ragn-Sells võtab rõõmuga vastu karmimad regulatsioonid seoses väärtusahelate läbipaistvusega, nagu ELi äriühingute kehtlikkusaruandluse direktiivi (ingl k Corporate Sustainability Reporting Directive ehk CSRD) jõustumise.

Kõikehõlmavast ja standardiseeritud väärtusahela analüüsist ja aruandlusest saab ringlusele üleminekut ajendav jõud.

Enamikul kaupu tootvatel või müüvatel firmadel ei tulene lõviosa kliimamõjuga heidetest nende enda transpordist ega energiakasutusest, vaid pigem sellest, kuidas me materjale ja kaupu valmistame. Läbipaistev väärtusahela aruandlus tõstab selle esile ja ajendab firmasid seadma prioriteediks nende poolt kasutatavate materjalide hankimise mõju kehtlikkusele.

Ragn-Sells otsib pidevalt uusi ringlusmaterjalide vooge piiratud ressursside väärtuse maksimeerimiseks. Turunõudlust jätkusuutlike ja ringlusel põhinevate jäätmehoolduslahenduste järele kujundades anname me oma panuse ühiskonna üleminekuks ringmajandusele, kus käsitatakse jäätmeid toormaterjali jätkusuutliku allikana.

See on juhtinud meie äritegevuse arengut nii, et me oleme kujunemas toormaterjali tarnijaks ja linnakeskkonna voogude mürgitustajaks.

Meie uus lehtklaasi tehas Rootsisis Örebro on selle arengu üks näide. Me eraldame ja sorteerime selles tehases vanaklaasi, enne kui saadame selle oma partner Saint-Gobainile uue lehtklaasi tootmisel kasutamiseks. Vaatamata osaliselt ikka fossiilkütustel põhinevale transpordile hoiame me sellega uue lehtklaasi tootmisel ära umbes 50% CO₂-heidetest.

Me tahame teha koostööd nende tootjatega, kes soovivad lülitada toormaterjalide hankimisel ümber jätkusuutlikumale alternatiivile. Läbipaistvaid väärtusahelaid edendavad regulatsioonid toetavad seda muutust.

“KUI FIRMAD HAKKAVAD KUJUNDAMA ÜMBER OMA VÄÄRTUSAHELAD, SIIS OLEME MEIE JUBA VALMIS RINGLAHENDUSTE, MINIMAALSE SÜSINIKUJÄLJEGA RINGLUSSEVÕETUD TOORMATERJALIDE JA UUENDAMISVÕIMEGA NING IGATI VALMIS KA UUTEKS PARTNERLUSSUHETES.”

Pär Larshans, jätkusuutlikkuse juht, Ragn-Sellsi grupp

KAHE OLULISUSE SUUNAS

Teadlikkuse kasv meie äritegevuse mõjust ja potentsiaalset aitab meil arendada edasi oma jätkusuutlikku äristrateegiat. Peamine vahend selle tegemiseks on analüüs, millega me hindame mõju kestlikkusele ning finantsriske ja -võimalusi kogu väärtusahelas ehk kahe olulisuse analüüs.

Me tegime 2024. aastal kahe olulisuse analüüsi vastavalt äriühingute kestlikkusaruandluse direktiivi (ingl k Corporate Sustainability Reporting Directive ehk CSRD) nõuetele. See hõlmas positiivse ja negatiivse mõju hindamist inimestele ja keskkonnale (s.o mõju olulisus) ning kestlikkuse aspektide hindamist finantsmõju põhjal, kaasa arvatud riskid ja võimalused (s.o finantsolulisus).

Sellest protsessist võtsid osa paljud Ragn-Sells juhtivtöötajad. Nad osaledes muu hulgas ka finantsmõju seminaril grupi juhtimistiimiga. Kahe olulisuse analüüsi tulemust esitleti esmalt tegevjuhtide tiimile ja siis juhatusele.

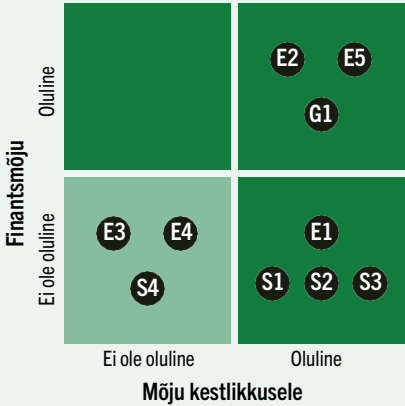
Kahe olulisuse analüüsiga tehti olulisena kindlaks 7 teemat ja 19 alateemat, nagu on näha paremat kätt olevalt graafikult.

Tuvastatud keskkonnamõjud, riskid ja võimalused on tihedalt seotud meie kestlikkuse lubaduste ja strateegiliste eesmärkidega, kaasa arvatud meie 2030. aasta lubadusega, kusjuures ESRS E1 (s.o kliimamuutus) tähistab kõige olulisemat mõju. Suurim kestlikkusega seotud positiivsete tulemuste ja finantsmõju potentsiaal on tuvastatud kui ESRS E5 (s.o ressursside kasutamine ja ringmajandus).

Sotsiaalse kestlikkuse osas tuvastati kahe olulisuse analüüsiga olulised teemad standardites ESRS S1, S2 ja S3 (s.o oma tööjõud, töötajad väärtusahelas ja mõjutatud kogukonnad).

Ragn-Sellsi grupi tulemuste kokkuvõte

Kokku on hinnatud oluliseks 7 teemat ja 19 alateemat.

Keskkonnategurid

- ESRS E1 Kliimamuutus
- ESRS E2 Reostus
- ESRS E3 Vee- ja mereressursid
- ESRS E4 Bioloogiline mitmekesisus ja ökosüsteemid
- ESRS E5 Ressursside kasutamine ja ringmajandus

Sotsiaalsed tegurid

- ESRS S1 Oma tööjõud
- ESRS S2 Töötajad väärtusahelas
- ESRS S3 Mõjutatud kogukonnad
- ESRS S3 Tarbijad ja lõppkasutajad

Firma juhtimise tegurid

- ESRS G1 Ärialane käitumine

Me oleme juba oma strateegilise tähelepanu keskmesse seadnud ohutuse ja kaasatuse, ent inimõigused on valdkond, millega tuleb veel tööd teha. Firma juhtimise tegurid ja ESRS G1 (s.o ärialane käitumine) kuuluvad samuti hindamisele kahe olulisuse perspektiivist. Seetõttu alustasime me 2024. aastal ka oma organisatsiooni struktuuri parandamist, et see vastaks paremini äriühingute kestlikkusaruandluse direktiivi nõuetele.

Kahe olulisuse analüüsi tulemused näitavad vajadust ajakohastada meie kestlikkuse eesmärgid ja anda aru rohkemate andmepunktide osas. See on jooksev töö, mis jätkub ka 2025. aastal.

MEIE HUVIRÜHMAD

Huvirühmade kaasamine ja koostöö huvirühmadega on hädavajalik, et mõista meie äritegevuse mõju väärtusahelas ja seda, kuidas meid ümbritsev mõjutab meie äristrateegiat. See on võtmeks väärtust loovate uuenduslike lahenduste ja teenuste arendamisel. Me vajame kõiki võimalikke partnereid edukaks ringmajandusele üleminekuks.

Et oma äristrateegiat edukalt ellu rakendada ja kehtlikkuse eesmärgid saavutada, tuleb oma huvirühmad esmalt kindlaks teha ja siis nendega suhelda. Dialoog on selleks parim viis, kuna see aitab mõista, milline on meie mõju ühiskonnas, ja kuna see aitab leida uusi ärivõimalusi ja partnereid, kellega koos ringlahendusi välja töötada.

Kuna me jätkame oma äritegevuse arendamist suurel kiirusel, liikudes üha enam selle suunas, et kujuneda toormaterjali tarnijaks, siis me sõlmime üha uusi partnerlussuhteid, liitume uute väärtusahelatega ja siseneme uutele turgudele. See nõuab meilt pidevat tööd oma huvirühmade analüüsi ja olulisuse analüüsiga ning jooksvat dialoogi oma huvirühmadega.

Paremast juurdepääsust huvirühmadelt pärit sisendile tõuseb tulu eeskätt meie äristrateegiale ja see aitab võimaldada üleminekut ringmajandusele.

Me peame prioriteetseks neid huvirühmi, kellel on meie hinnangul suurim mõju meie tegevusele ja/või keda me ise oma äritegevusega kõige rohkem mõjutame. Me pidasime 2024. aastal jooksvat dialoogi kõigi oma prioriteetseks liigitatud huvirühmadega. ■

Me pidasime 2024. aastal jooksvat dialoogi kõigi oma prioriteetsete huvirühmadega.

Huvirühmad	Dialoog 2024. aastal
Omanikud	Juhatuse koosolekud ja finantsaruandlus on peamised kanalid dialoogi pidamiseks meie grupi/firma omanikega.
Töötajad	Iga kahe aasta järel läbiviidav töötajate rahulolu uuring täiendatult nende vahele jääval aastal Pulse-uuringuga, firmakultuuri töötoad, koosolekud, küsitlused firmaga liitumisel ja firmast lahkumisel, dialoog ametiühingu esindajate ja tööohutuse volinikega
Kliendid	Kliendiuuringud, isiklikud kohtumised, kliendiauditid, meie kliendiportaali ja intervjuud
Poliitika kujundajad	Rahvusvaheline perspektiiv: korrapärased kohtumised poliitikutega ELi parlamendis, jooksev dialoog poliitikutega siseriiklikul tasandil kõigis riikides, kus me tegutseme Siseriiklik perspektiiv: isiklikud kohtumised, ümarlauarutelud, konsultatsioonid, seminarid, eksperdina osalemine erinevates poliitika kujundamise protsessides
Üldine avalikkus	Ümarlauarutelud, avalikud seminarid (nt Almedalen), kohtumised, koostöörühmad (rootsi k <i>samverkansgrupper</i>)
Partnerid/tarnijad	Tarnijate hindamine, dialoogid ja kohtumised tarnijatega, kohapealsed auditid

VASTAVUS JA RISKIJUHTIMINE

Ragn-Selli ambitsiooniga kujuneda üleilmseks mõtteliidriks ringmajanduse osas kaasneb kohustus olla läbipaistev seoses meie äritegevuse riskidega, vastutada oma tegevuse eest ja tagada oma tegevuses vastavus kõigile asjakohastele regulatsioonidele. Kogu meie väärtusahelas.

Kuna Ragn-Selli grupp tegutseb mitmes riigis ja on kaasatud paljudesse erinevatesse protsessidesse, teenustesse ja tootmistüüpidesse, siis me rakendame kõikehõlmavat lähenemist vastavuse tagamisele, ärieetika ja riskijuhtimisele.

See hõlmab väga laia vastutustundliku ärikäitumise ja kehtlikkusega seotud probleemide spektrit. Lisaks korruptsiooni, altkäemaksu, konkurentsi, andmekaitse ja infoturbega tegelemisele oleme me oma vastavuse tagamise töös seadnud prioriteediks ohutute ja kvaliteetsete toodete ja teenuste pakkimise. See hõlmab ka tööõiguse teemasid nagu töötervishoid ja tööohutus ning diskrimineerimise ära hoidmist.

Ragn-Selli tegevusjuhend on meie põhivahend vastavuse tagamiseks nii meie enda tegevuses kui meie väärtusahelas. See kirjeldab meie kohustusi seoses õigusnõuetele vastavuse, inimõiguste, töösuhete, ärieetika, huvide konfliktide, firma varade kaitsmise ja vastutustundliku ekspordiga.

Me julgustame oma töötajaid teatama tegevusjuhendi nõuete võimalikest rikkumistest ja me kasutame alates 2021. aastast firmaväliselt opereeritavat vilepuhumise kanalit selle protsessi parandamiseks.

Me oleme tarnijatena sageli osalised teiste äriühingute hoolsusnõuete täitmise protsessides. Tegevusjuhendiga on pandud paika ka selliste protseduuride põhimõtteline korraldus.

Me võtsime 2024. aastal ette oma tegevusjuhendi põhjaliku ajakohastamise, et see vastaks paremini uutele regulatiivsetele nõuetele. Uuendatud tegevusjuhend on kõiki vastavuse tagamise programme ja tegevusi koondav raamdokument ja meil on plaanis võtta see kasutusele 2025. aastal.

Me teeme vastutustundliku äripartnerina proaktiivselt tööd oma väärtusahelas nii alla- kui ülesvoolu esinevate riskide tuvastamiseks ja juhtimiseks. Allavoolu võivad riskid tuleneda näiteks meie partnerite mittevastavusest regulatsioonidele. Ülesvoolu riskide hulka võivad kuuluda halvad töötingimused ajutisele personalile, aga ka töötajatele meie tarnijate ja klientide juures.

Ragn-Sells on pühendunud läbipaistvuse parandamisele kogu oma väärtusahelas, mistõttu me võtame rõõmuga vastu läbipaistvusega seotud regulatsioonide karmistumise, nagu näiteks Euroopa Liidu äriühingute kehtlikkusaruandluse direktiivi (ingl k Corporate Sustainability Reporting Directive ehk CSRD).

Sellised regulatsioonid esitavad meile varasemast kõrgemaid nõudmisi ning laiendavad riskihindamise ja läbipaistvuse nõuete ulatust. See on hea uudis kõigile neile, kes suhtuvad tõsiselt oma äritegevusse, ja see muudab oluliselt olukorda ringmajandusele üleminekul.

Me keskendume oma vastavuse tagamise töös edaspidi üha enam läbipaistvusele ja riskide tuvastamisele kogu oma väärtusahelas. Me peame näiteks parandama oma teadmisi potentsiaalsete äripartnerite ja nende tarneahelatega seotud riskidest. Me kavatseme suurendada jõupingutusi ka seoses meie mõjuga inimõigustele. Uuendatud tegevusjuhendist saab oluline vahend selles töös.

“TAGAMINE, ET MEIE ÄRITEGEVUS ON NÕUETELE VASTAV, EETILINE JA FIRMASISELT HÄSTI JUHITUD, OMAB FUNDAMENTAALSET TÄHTSUST MEIE ÕIGUSE SEISUKOHAST ÄRI TEHA.”

Fanny Hagbom, vastavuse tagamise juht, Ragn-Selli grupp

2024. AASTA ARUANDLUS

#1

MITMEKESISUS

“Mitmekesisus tähendab soolisest tasakaalust palju enam. See tagab meile rohkem perspektiive, mis on hea nii äritegevuse, innovatsiooni kui meie töökeskkonna seisukohast.”

Susanne Schumann, personalijuht, Ragn-Sellsi grupp

Eesmärk: Ragn-Sellsi firmakultuur on kaasav ja mittediskrimineeriv. Selles on normiks mitmekesisus ja sooline tasakaal firma juhtide seas.

Ragn-Sellsi mitmekesisuse ambitsioonide seas on varem olnud prioriteediks sooline võrdõiguslikkus, kuna me tegutseme ülekaalukalt meeste poolt domineeritud tööstusharus ja kuna meie tööjõud koosneb valdavalt meestest. Meil on pandud paika hästi määratletud eesmärgid soolise võrdsuse parandamiseks. Me oleme nende eesmärkide saavutamiseks muutnud näiteks töökuulutusi ja värbamisprotsesse naistele atraktiivsemaks. Ja need jõupingutused hakkavad nüüd vilja kandma, nii et sooline tasakaal on meie firmas järk-järgult kindlalt paranemas. 2024. aasta tõi endaga kaasa naiste osakaalu suurenemise meie juhtivtöötajate seas, kuivõrd naised moodustasid 50% kõigist uutest värvatud juhtivtöötajatest.

Soolise võrdõiguslikkusega seotud ambitsioonid:

- Vähemalt 50% kõikidest uutest juhtivatele töökohtadele värvatutest peavad olema naised kuni 2030. aastani.
- 2025. aastaks soovitud olukord: 35% naisi kasumi ja kahjumi põhistes juhtimistiimides
- Naiste osakaal järgluse planeerimisel: 40%
- Naisi juhtivatel töökohtadel: 30%
- 2030. aastaks soovitud olukord: 50/50 sooline tasakaal kõikidel juhtivatel töökohtadel ja juhtimisfunktsioonides

Meie tõekspidamised seoses mitmekesisuse, õigluse, erapooletuse ja kaasamisega:

Ealine mitmekesisus

Eeldab pidevat õppimist ning tagab teadmiste vahetamise ja klientide parema mõistmise

LGBT+*

See eeldab meilt töökohas psühholoogilise turvalisuse tagamist, et igaüks saaks olla tema ise (s.t autentne ja ehe).

* LGBT (s.t lesbid, geid, biseksuaalid ja transsoolised)

Sooline tasakaal

Meie strateegiline pühendumine mitmekesisusele, võrdsusele ja kaasamisele koos võrdse töötasu säilitamise eesmärgiga

Individuaalsete vajaduste toetamine

Erinevad töötamise viisid erinevates eluetappides soodustavad heaolu kasvu.

Kultuuriline mitmekesisus

Tagab meile erinevad arusaamad ja perspektiivide paljususe

Meie 5C-d

Meie kultuuriline raamistik ootustega juhtimisele ja käitumisele

#1

MITMEKESISUS

Meie arusaam mitmekesisusest on viimastel aastatel oluliselt avardunud, nii et me soovime kujundada kaasavat kultuuri erineva taustaga inimeste ligi meelitamiseks ja tööl hoidmiseks. Me peame mitmekesisust kogemuste, oskuste ja mõtete osas võtmeks kõigi vajalike oskuste kindlustamisel üleminekuks ringmajandusele.

2024. aastal osalesid kõik meie personalijuhtimise funktsiooni töötajad mitmekesisuse seminaril ühise arusaama kujundamiseks seoses sellega, kuidas mitmekesisus on Ragn-Sellsile meetod nii meie organisatsiooni kui äripakkumise pidevaks parandamiseks. See ettevõtmine aitas meil suunata oma ärikultuuri nii, et kui me varem keskendusime üsna piiratud soolisele tasakaalule, siis nüüd peame me mitmekesisust ärikriitiliseks teguriks,

mis on kõigis selle avaldumise vormides oluline kogu meie organisatsioonis.

2024. aasta töötajate uuringu tulemused näitasid, et me oleme seda hoiakut omaks võtnud ja et meie jõupingutused mitmekesisuse eeliste tutvustamisel on avaldanud mõju ja parandanud meie töökeskkonda. Uuringu tulemuste põhjal võib näiteks väita, et meil mõistetakse nüüd paremini vajadust suhelda ja koostööd teha, et mõista erinevaid seisukohti mitmekesisuses organisatsioonis.

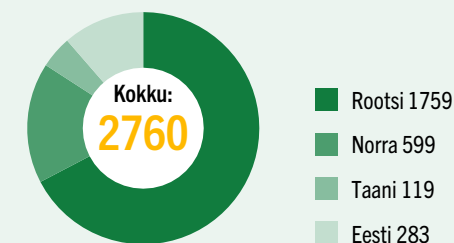
Mitmekesisus jääb ka firma ja äritegevuse kasvades ja arenedes meie jaoks jätkuvalt prioriteediks.

Me kavatseme 2025. aastal keskenduda mitmekesisusealase väljaõppe korraldamisele oma juhtivtöötajatele. Me rajame kaasatust edendades kindla vundamendi innovatsiooniks ja äritegevuse arendamiseks ning saavutame samas sellega ka oma kestlikkuse eesmärgi.

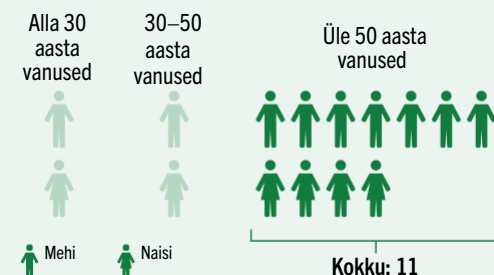
Vilepuhumise kanal

2024. aastal teatati meile vilepuhumise kanali kaudu 9 (5) nõuete rikkumise juhtumist. Ühtegi karistust ei määratud (s.t 0 (0)) seoses inimõiguste, tööõiguse ega sotsiaalseid aspekte (nagu diskrimineerimine või kiusamine) käsitlevate muude õigusnõuete rikkumisega.

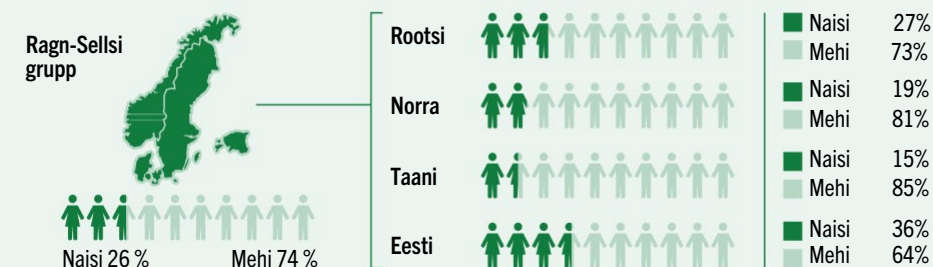
Töötajate arv 2024. aastal

Mitmekesisus kõrgemas juhtkonnas 2024. aastal

Töötajate sooline jagunemine 2024. aastal

#2

TÖÖOHUTUS

“Kui me propageerime ohutust esmatähtsaks pidavat mõtteviisi, siis pühenduvad ka meie töötajad enam ohutust tagavate rutiinide järgimisele ja ohutusega seotud intsidentide arv väheneb.”

Vidar Svenning Olsen, tegevdirektor, Ragn-Sells Norra

Eesmärk: Meie tööohutus on tööstusharu kõrgeimal tasemel ja meist võetakse tööohutuse osas eeskuju.

Igal töötajal on õigus tunda ennast tööl ohutult ja turvaliselt. Meie töökohtadel esineb enim järgmisi intsidente: libisemised, komistamised, kukkumised, kõrgelt kukkumised, kokkupuude teravate servadega ja sobimatud tööasendid. Meil on kehtestatud kindlad süstemaatilised protseduurid ja pandud paika sobivad rutiinid nende ja muude tööga seotud intsidentide esinemise ohu vähendamiseks.

Ohutu ja turvalise töökeskkonna loomiseks tuleb ilmingimata uuendada pidevalt kaitsevahendeid ja tagada ohutusrutiinide järgimine, ent samas on näha, et tööohutust võimaldavad tõeliselt parandada meie pidevad jõupingutused ohutust esmatähtsaks pidava ärikultuuri ja suhtumise propageerimisel.

Me peame ohutuskultuuriga seoses vajalikuks töötajate teadmiste parandamist ja teadlikkuse tõstmist töökeskkonna riskidest. Me korraldasime 2024. aastal oma kolmanda igaaastase ohutunädala. Me tegime statistika põhjal kindlaks kõige sagedamini esinevate intsidentide tüübid ja valmistasime videod nende intsidentidega seotud konkreetsete riskide esile tõstmiseks ja info andmiseks selle kohta, kuidas neid vältida.

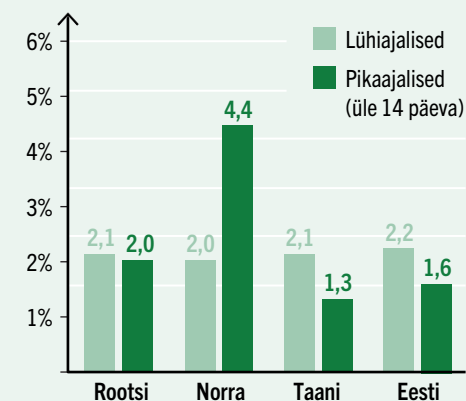
Kogu meie gruppi hõlmav tööohutuse nõukogu tegeleb selliste valdkondade ja meie töötajatega seotud tulemuslikkuse võtmenäitajatega nagu kaotatud tööajaga kehavigastuste esinemise sagedus (ingl k Lost Time Injury Frequency ehk LTIF) ja registreeritavate kehavigastuste esinemise kogusagedus (ingl k Total Recordable Injury Frequency ehk TRIF) ning teavitab edusammudest kogu gruppi hõlmavate ohutuslaste meetmete rakendamisel.

Eelnevalt nimetatud tulemuslikkuse võtmenäitajad olid 2024. aruandlusaastal Ragn-Sellsi grupis järgmised: LTIF oli 6,9 (6,6) ja TRIF oli 13,9 (13,2).

Me kavatseme 2025. aastal jätkata ohutusnäitajate arendamist ja rakendamist ning eeskätt tööd nende ohutusnäitajatega, mis on seotud meie ajakohastatud kahe olulisuse analüüsiga.

Me tuvastame ohte lokaalselt vastavate uuringutega, määratleme ja dokumenteerime need tööjuhistes ning koostame viimaks nendega seoses kogu gruppi hõlmava aruande. 2024. aasta tööohutuse aruande andmed olid järgmised: kehavigastustega tööõnnetusi oli 132 (104), neist surmaga lõppenuid 0 (1), kaotatud tööajaga intsidente oli 30 (28), arstiabi vajadusega juhtumite arv oli 30 (29), püsiva töövõimetuseni viinud intsidente oli 0 (0), piiratud töövõimeni viinud intsidente oli 0 (5) ja esmaabi andmise vajadusega intsidente oli 72 (41).

Haiguspuhkused 2024. aastal

#3 JÄÄTMETE ASEMELE RESSURSSIDELE KESKENDUMINE

“Ringlusel põhinevas ühiskonnas ei taha me minimeerida mitte jäätmeid, vaid värske toormaterjalide jätkusuutmatut ammutamist ja töötlemist.”

Anders Kihl, strateegiajuht ning teadus- ja arendusdirektor, Ragn-Selli grupp

Eesmärk: Ühe osana ELi õigusnõuetest kehtestatud jäätmehierarhia on asendatud jäätmetele keskendumise asemel ressursidele keskendumise põhimõttega, mis rõhutab ringlusressursside kättesaadavuse tagamise olulisust.

Me peame oma ühiskonna jätkusuutlikuks muutmiseks korduvkasutama neid materjale, mis meil on juba olemas. Me peame selleks lõpetama jäätmete käsitlemise minimeerimist vajava probleemina ja hakkama jäätmeid pidama toormaterjalide jätkusuutlikuks allikaks.

Lisaks sellele tuleb meil rõhutada saastest vabanemise ja puhastamise olulisust, kuna meil pole mingit kasu saasteainete ringlusest meie majanduses.

Ühiskonnas praegu valitsev arusaam jäätmetest põhineb jäätmehierarhial, põhimõttel, mis suunab regulatsioone ainult jäätmete minimeerimise suunas. Ent ringlusel põhinevas ühiskonnas ei ole eesmärgiks mitte jäätmete

vähendamine, vaid värske toormaterjalide kahjuliku ammutamise ja töötlemise vähendamine.

Jäätmehierarhia püüab seega lahendada valet probleemi. Ringluse edendamiseks tuleb jäätmehierarhia asendada jätkusuutliku toormaterjalidega varustamise strateegiaga, mis vabastab meid ammenduvate värske ressursside üha suuremas koguses ammutamise sõltuvusest.

Sellise rõhuasetuse korral on jäätmete minimeerimine jätkuvalt asjakohane ainult vähestel juhtudel, kui see aitab kaasa värske materjalide väiksema mahus kasutamisele, nagu näiteks ebatõhusa tootmise puhul.

Jäätmete minimeerimine ei ole siiski kasulik juhtpõhimõte selliste jäätmevoogude puhul, mis ei ole mõeldud ringluseks, ega mürgitustamist vajavate jäätmevoogude puhul. Sellised jäätmevood tuleb selle asemel kokku koguda ja puhastada või ladestada turvaliselt, mis eeldab paljudel juhtudel pigem jäätmete koguse suurenemist kui vähenemist.

Me tegime 2024. aastal nii üleilmselt kui oma kohalikel turgudel tööd üldise mõtteviisi selliselt muutmise nimel seda propageerides, teadmisi jagades ja huvirühmadega dialoogi pidades.

Üks märkimisväärne näide meie selliste jõupingutuste kohta on Ragn-Selli panus Royal Swedish Academy of Engineering Sciences metallide ja mineraalide tegevuskava projekti (ingl k [Roadmap for Metals and Minerals](#)), millega uuriti, kuidas saaks Euroopat jätkusuutlikul viisil metallide ja mineraalidega varustada. Projekti lõpparuandes tõsteti esile ringlusmaterjalide vood põhistrateegiana selle eesmärgi saavutamisel, ent juhati samas tähelepanu ka asjaolule, et praegused õigusnõuded takistavad üleminekut ringmajandusele.

#3

JÄÄTMETE ASEMELE
RESSURSSIDELE
KESKENDUMINE

“Me peame võtma omaks mõtte, et jäätmed on ainus tõeliselt jätkusuutlik toormaterjalide allikas.”

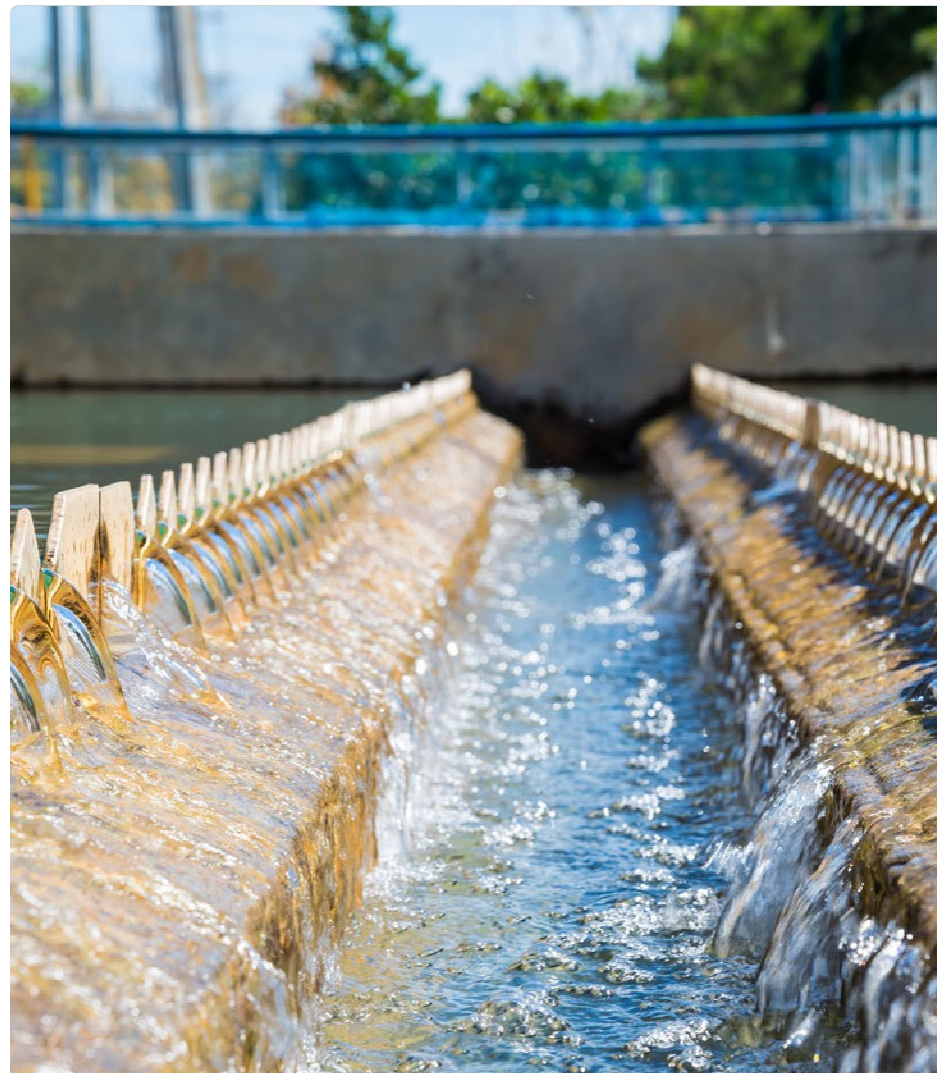
Anders Kihl, strateegiajuht ning teadus- ja arendusdirektor, Ragn-Sells'i grupp

Me keskendusime 2024. aastal muu hulgas ka sellele, et propageerida mõtet muuta reoveepuhastid ressursside ringlussevõtu tehasteks, et reoveesetetest väärtuslikke materjale regenereerida. Me jagasime seda perspektiivi paljudel kõrgetasemelistel foorumitel, kaasa arvatud muu hulgas Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni keskkonnaprogrammi ja Euroopa Liidu veekonverentsi raames ning Maailma Kaubandusorganisatsiooni poolt korraldatud üritustel.

Reoveest ressursside regenereerimise olulisus oli tähelepanu keskmes ka siis, kui me osalesime ÜRO kliimakonverentsil COP29 Aserbaidžaanis Bakuus. Oma kohalikel turgudel osales Ragn-Sells sellistel foorumitel nagu Arendalsuka Norras ja Almedalen Rootsis.

Meil on ringluse kohta teadmiste jagamiseks ja ühise arusaama kujundamiseks seoses sellega, et jäätmetesse on vaja hakata suhtuma uutmoodi, töötatud välja ning antud töötajatele, partneritele ja klientidele kasutada ka vastav e-õppe vahend.

Me kavatseme 2025. aastal jätkata ringlusele ülemineku kiirendamist ja teavitustöö tegemist selle nimel, et jäätmeid hakataks pidama väärtuslikuks ressursiks. ■

#4

CO₂-HEIDETE VÄHENDAMINE

“Meil on oma eesmärgi saavutamiseks vaja viia sõidukipark üle mittefossüülsete kütuste kasutamisele ning jätkata tööd oma töötlemis- ja puhastamisprotsesside ratsionaliseerimise ja moderniseerimisega ning suurte masinate ja seadmete elektritoitele üle viimisega.”

Magnus Uvhagen,
tegevdirektor, Ragn-Sells Recycling Rootsi

Eesmärk: Ragn-Sells on vähendanud oma tegevuse ja käitiste süsinikujälge kooskõlas Pariisi kliimaleppega või sellest enam.

Ragn-Sellsi 2030. aasta lubaduse tuumaks on kohustus vähendada meie oma tegevusest tulenevaid kliimamõjuga heiteid 50% võrra 2019. aasta tasemega võrreldes.

Isegi kui Ragn-Sellsi põhipanus ühiskonnas kliimamõjuga heidete vähendamisse seisneb selliste ringlahenduste välja töötamises, millega saab värskeid materjale asendada või värske materjalide kasutamist vähendada, on meie oma tegevusest pärit CO₂-heidet ikka märkimisväärsed.

Meie heited pärinevad peamiselt prügilatest, transpordist ning töötlemis- ja puhastamiskäitistest. Me keskendume sellega tegelemiseks transpordilogistika optimeerimisele, taastuvkütustele üleminekule ja prügilate katmise lõpule viimisele.

Transpordi puhul on meil erinevatel turgudel küll erinevad strateegiad, ent tähelepanu keskmes on neil kõigil siiski fossiilkütustevaba transport. Rootsis on seatud diislikütuse asemel prioriteediks HVO kasutamine ja rasketöömashinate elektritoitele üle viimine ning seal uuritakse ka elektrokütuste kasutamise võimalusi koostöös oma partneritega sõidukitööstust. Norras keskendutakse elektrisõidukitele üleminekule väheste gaasil töötavate sõidukitega kombineeritult ning Taanis ja Eestis käiakse sama teed.

Meie suuruselt teiseks väljakutseks on heited prügilatest, mis moodustavad 50% Ragn-Sellsi oma tegevuse heidetest. Kuna alates 2005. aastast ei ole lubatud ladestada prügilasse orgaanilisi jäätmeid, siis on tulevikus oodata prügilatest pärit heidete loomulikku vähenemist.

Ent prügilad võivad olla ka energiakandjad ja ressurss. Me kogume efektiivselt prügilagaasi ning kasutame seda kütmiseks ja jahutamiseks, aga ka elektri tootmiseks, et varustada toitega ringlussevõtu protsesse meie oma käitistes.

Me alustasime lisaks eesmärgile vähendada CO₂-heidet meie oma tegevusest 50% võrra 2030. aastaks 2024. aastal ka teaduspõhise eesmärgi välja töötamist eksponentsiaalse tegevuskava programmi (ingl k Exponential Roadmap Initiative ehk ERI) raamistikku kasutades.

#4

CO₂-HEIDETE
VÄHENDAMINE

Koguheited

2024. aruandeaastal oli Ragn-Sellsi kasvuhoonegaaside koguheitte suuruseks 73 330 tonni CO₂-e (79 468 tonni, 2023) koos prügilagaasiga. Kasvuhoonegaaside koguheitte suurus ilma prügilagaasita oli umbes 43 138 tonni CO₂-e. Rootsis on kogu meie tegevuse jaoks ostetav elekter märgistatud taastuvast allikast pärinevana.

Me alustasime 2024. aastal ka oma ulatuse 3 heidete põhjalikku kaardistamist. Kui see tehtud saab, siis hõlmavad koguheitel rohkemaid kategooriaid ja võimaldavad kõrvaldada aruandluses seni esinenud puudused.

Me arvutame oma kliimamõjuga heiteid vastava aruande koostamiseks kasvuhoonegaaside (ingl k Green House Gas ehk GHG) protokollil kohaselt ulatustes 1, 2 ja 3.

Heited transpordist 2024. aastal

Suur osa meie heidetest ehk 39 647 tonni CO₂-e (43 310 tonni, 2023) tuleneb materjali transpordist ja käitlemisest oma sõidukitega ja sisseostetud teenusena. Taastuvkütuste nagu HVO ja elektri kasutamine suurenes 2024. aastal varasemate aastatega võrreldes, tuues nii endaga kaasa meie transpordist ja käitistes kasutatavatest töösõidukitest pärit CO₂-heidete vähenemise. Komandeeringutest tulenevad heited vähenesid meil 2024. aastal 1153 tonni CO₂-ni (1399 tonni, 2023). Meie ametiautode park koosneb 94% ulatuses elektrisõidukitest (94, 2023).

Heited prügilatest 2024. aastal

Kliimamõjuga heidete hulk Ragn-Sellsi prügilatest oli umbes 30 192 tonni CO₂-e. ■

Me oleme alates 2023. aastast vähendanud oma tegevuse CO₂-heiteid rohkem kui

6100 tonni

Tegevus (tonni CO₂-e)

	2023	2024
Ulatus 1	60 240	54 791
Oma sõidukid	14 215	11 246
Töösõidukid käitistes	13 052	13 353
Prügilate heited	32 973	30 192
Ulatus 2	1 786	2 338
Elekter, asukohapõhine*	1 288	1 805
Elekter, turupõhine**	0	0
Kaugküte, asukohapõhine	498	533
SUMMA: Ulatused 1 ja 2	62 026	57 129
Ulatus 3***	17 442	16 201
SUMMA: Ulatused 1, 2 ja 3	79 468	73 330

* Elektrienergiaga seotud heited erinevad kohalikust elektrivõrgust olenevalt.

Ragn-Sells tegutseb Rootsis, Norras, Taanis ja Eestis.

** Rootsis on ostetav elekter märgistatud taastuvelektrina.

*** Ulatuse 3 kaardistamine hõlmab järgmisi kategooriaid: väärtusahelas meist ülesvoolu jääv transport ja jaotus (kategooria 4), komandeeringud (kategooria 6) ning väärtusahelas meist allavoolu jääv transport ja jaotus (kategooria 9).

#5

RINGLAHENDUSED

“Ragn-Sells annab oma panuse planetaarsete väljakutsete lahendamisse uuenduslike ringlahendustega, mis võimaldavad mürgitustada materjalivooge ja viia kriitilisi ressursse üha uuesti ja uuesti ühiskonda tagasi.”

Pär Larshans, jätkusuutlikkuse juht, Ragn-Selli grupp

Eesmärk: Me arendame koos partneritega uusi ja täiustatud ringlusmaterjalide vooge materjalide ringlussevõtu suurendamiseks. 2030. aastaks tagavad need aastas täiendavalt 1 miljoni tonni CO₂-heidete ära hoidmise.

ÜRO andmetel langeb värske toormaterjalide üha kasvava ammutamise ja töötlemise arvele 50% kõigist kliimamõjuga heidetest, 90% bioloogilise mitmekesisuse kaost ja 90% veenappusest maailmas.

Parim viis neile planetaarsetele väljakutsetele vastu astumiseks on suurendada toormaterjalide ringlussevõttu ringlusmaterjalide vooge arendades.

Meie olemasolevad ringlahendused tagavad juba praegu aastas 1 miljoni tonni heidete ära hoidmise ja me kavatsame uute ringlussevõtu lahenduste abil tagada veel täiendavalt 1 miljoni tonni CO₂-heidete ära hoidmise aastas.

Me tegime 2024. aastal mitmeid edusamme oma ringlahenduste praktilisel rakendamisel. Üheks märkimisväärseks näiteks neist on lehtklaasi ringlussevõtu tehase käiku andmine Rootsis Örebros. Selle tulemusel on uue lehtklaasi tootmisel CO₂-heidete sääst umbes 50%. Veel üks oluline näide on meie uute ringlahenduste uurimiseks Rootsis Umeås avatud tulevikulahenduste keskus (ingl k Future Solutions Hub) oma katselaboriga.

Me oleme otsustanud ringlahendustesse ka suurte investeeringutega panustada. Me rajame kaks tehist fosfori regenereerimiseks tuhatstatud rooveesetetest Ash2Phosi tehnoloogiaga, mis on töötatud välja meie innovatsioonifirmas EasyMining.

Me rajame ühe neist tehistest Saksamaale ja teise Rootsi.

Lisaks sellele ehitame Eestisse katsetehase materjalide regenereerimiseks tuhat, mis on jäänud järele aastakümnete jooksul energia tootmiseks põletatud põlevkivist. Uue tehnoloogiaga saab toota sellest kaltsiumkarbonaati ja ka selliseid kriitilisi toormaterjale nagu magneesium, ränidioksiid ja alumiinium.

Kõiki neid investeeringuid jäätmetest olulisi toormaterjale regenereerida võimaldavatesse ringlahendustesse iseloomustab tohutu kliimamõjuga heidete ära hoidmise potentsiaal.

Meie 2024. aasta väljakutsete hulka kuulusid ka mitmed tehnilised probleemid.

Me andsime 2023. aastal käiku maailma esimese Ash2Salti tehase jäätmete põletamisel tekkivast lendtuha turustamiskõlbulike soolade regenereerimiseks. Eelmisel aastal esines tehases paraku mitmeid tehnilisi probleeme seadmetiku komponentidega. Nüüd on meie tähelepanu keskmes tehase täielik töölesaamine ja Ash2Salti tehnoloogia laiemas ulatuses rakendamine.

Me kavatsame 2025. aastal jätkata uute ringlahenduste arendamist, asjakohaste andmepunktide tuvastamist ja eesmärkide välja töötamist seoses meie poolt ära hoitavate heidetega.

#6

LÄBIPAISTVAD MATERJALIVOOD

“Meie eelmise aasta olulisemate saavutuste hulka kuulusid sorteerimise parandamine ja läbipaistvuse tõstmine mitmetes materjalivoogudes, mis võimaldab meil pakkuda väärtusahelas allavoolu kõrgema kvaliteediga materjale.”

Jonas Wäneskog, tegevdirektor, Ragn-Sells Recyclables

Eesmärk: Meie materjalide pakkumist väärtusahelas allavoolu jäävale üleilmsele turule seiratakse ja auditeeritakse läbipaistvalt ja nõuetele vastavalt ning see kujuneb ühiskonnas normiks.

Efektivne sorteerimine võimaldab meil rohkem materjale ringlusse võtta ja värskeid toormaterjale suuremas mahus ringlusmaterjalidega asendada. Kahjuks jõuavad materjalid Ragn-Sellsi käitistesse tihti omavahel segatult või koguni muljutult või raskesti sorteeriva fraktsioonina – see on suur probleem.

Me tegime 2024. aastal edusamme sorteerimisprotseduuride täiustamisel kõigis materjalirühmades. See võimaldas meil tõsta ringlussevõetud metallide, plastide ja kütuste kvaliteeti meist allavoolu jäävates materjalivoogudes.

Me oleme seadnud endale eesmärgiks muuta kütusefraktsioonid 2030. aastaks plastivabaks, ent kütusefraktsioonides sisalduv plast valmistab meile ikka probleeme.

Kuna tööstuse nõudlus plastivaba põlevmaterjali järele on kasvamas, siis soovime saavutada selle eesmärgi juba varem.

Erinevate plastivoogude hooldus nõuab vajalike meetmete rakendamist kogu väärtusahelas alates plasti paremast sorteerimisest meist ülesvoolu kuni optimeeritud töötlemiseni meie käitistes.

Kõrgem kvaliteet tähendab suuremat läbipaistvust väärtusahelas, mis muudab võimalikuks jälgitavuse kuni lõppkliendini välja. See tõstab meie konkurentsivõimet ja loob finantseeliseid tänu meist allavoolu paiknevatele klientidele pakutavate toormaterjalide mahtude kasvule.

Me lõpetasime 2024. aastal töö oma suure logistikaprojektiga kütusevoogudele, mis on meie suurim materjalivoog. Varem killustatud tegevuste ratsionaliseerimine ja tsentraliseerimine on vähendanud nii meie transpordivajadust kui läbisõitu.

Me võtsime 2024. aastal klientide hindamisel kasutusele elektroonilise lihtsustatud protsessi 2023. aastal tehtud väärtusahelas meist allavoolu paiknevate klientide riskianalüüsi tulemusel. Klientide hindamise integreerimine meie firmasisestesse audititesse kindlustab, et kõik meie äriüksused saavad kontrollida kehtivaid kliendilepinguid. See on hädavajalik läbipaistvuse tagamiseks ja järelkontrolliks.

Me auditeerisime 2024. aastal 15 (16) kriitilist meist väärtusahelas ülesvoolu paiknevat tarnijat ja 12 (16) kriitilist allavoolu paiknevat klienti. Me teeme nende audititega kindlaks, kas on vaja rakendada mingeid korrigeerivaid meetmeid, ja me kavatseme jätkata nende läbiviimist ka 2025. aastal.

Meil on tuleviku tarvis pooleli uue e-õppe välja töötamine vastavuse tagamise kohta jäätmeveo määruuse nõuetele (ingl k Waste Shipment Regulation). Me täiendame oma töötajate oskusi jätkuvalt ka kohapealse väljaõppega, et tutvustada neile tähelepanu nõudvaid põhitegureid iga materjalivoo puhul, et me saaksime sorteerimist parandada ja oma tegevust veelgi enam täiustada.

#7

RINGLUSMATERJALIDE OSTMINE

Eesmärk: Ringlussevõetud ressursid moodustavad vähemalt 50% kõigist meie ostudest.

Ragn-Selli eesmärk on jõuda 2030. aastaks selleni, et pool kõigist meie poolt ostetavatest kaupadest on valmistatud ringlussevõetud toomaterjalidest. See on kooskõlas meie missiooniga edendada ja propageerida ringlust ja kasvatada nõudlust ringlusmaterjalide järele. See on ka võimalus näidata teed eeskuju varal ja julgustada meie tarnijaid otsima ja uurima ringlusvõimalusi.

Me tegime 2024. aastal olulisi edusamme selle eesmärgi saavutamise suunas. Meie ostuosakond viis näiteks läbi prioriteetsete ostukategooriate põhjaliku kaardistamise, et teha kindlaks, mille puhul avaldaks üleminek ringlusmaterjalidele suurimat mõju ja millest oleks kõige asjakohasem alustada tänu nende saadavusele turul.

Esimene samm on alustada neist valdkondadest, kus on võimalik leida ringlusmaterjalidest valmistatud tooteid. Sellised kategooriad on muu hulgas näiteks konteinerid, prügikastid ja -kotid, asfalt ja pinnas. Me jätkame samas dialoogi pidamist tarnijate ja tootjatega neis valdkondades, kus saame kutsuda ellu suurima muutuse ainuüksi tänu sellele, et meie vastavad ostumahud on väga suured. Nende hulka kuuluvad sellised kategooriad nagu masinad, sõidukid ja hooned. See eeldab meilt protsessi ka oma organisatsiooni nende osade kaasamist, kus meie ostutiim ei juhi otseselt ostutegevust.

Meil kehtib alates 2024. aastast nõue, et kõigi suurte projektide puhul tuleb enne ostuotsuste tegemist kaaluda võimalust hankida ringlusmaterjale.

“Kui me suhtumine tõsiselt oma missiooni juhtida üleminekut ringmajandusele, siis peame võtma endale vastutuse ka kliendina.”

Madeleine Ljunggren, tegevdirektor,
Ragn-Sells Treatment & Detox Rootsi

Kuigi see töö edeneb, kaasnevad sellega ka teatud raskused. Üheks takistuseks on siin asjaolu, et tarnijad ei pruugi tahta kuigi meelsasti avaldada infot ringlusmaterjalide sisalduse kohta oma toodetes. Me loodame siiski, et see probleem väheneb peagi, kuna Euroopa Liidu nõuded tarneahela läbipaistvusele muutuvad rangemaks ja kuna nõudlus ringlussevõetud toodete järele suureneb.

Me kavatsame 2025. aastal keskenduda pideva mõõtmise ja seire süsteemide kasutusele võtmisele. Kuna meil on juba vajalikud ettevalmistused tehtud ringlusmaterjalide hankimise võimaluse hindamiseks kõigi suurte investeeringute puhul, siis tuleb järgmise sammuna selle mõju paremini kindlaks teha ja hinnata.

2030. aastani ja seega endale seatud eesmärkide saavutamiseni on jäänud küll veel vaid viis aastat, ent me oleme täielikult pühendunud nõudluse suurendamisele ühiskonnas ringlusmaterjalide järele nii oma põhitegevuse kaudu kui kohustuse ja vastutuse tulemusel, mille me endale kliendina võtame. ■

AASTAARUANNE

Me säilitasime 2024. aastal tugeva finantspositsiooni, kindlustasime oma võimet jätkata uuendamist ning edendada ja propageerida üleminekut ringmajandusele.

“Meie äritegevuse arengut kujundavad ka üha rangemad ja täpsemad kehtlikkusega seotud õigusnõuded ning üha paranev arusaam sellest, et jäätmed on väärtuslik ressurss. Ragn-Sells on nüüd arenemas peamiselt jäätmehooldusega tegelenud firmast toormaterjalide tootjaks.”

Madeleine Ljunggren, finantsjuht, Ragn-Sellsi grupp

Otsene genereeritud majanduslik väärtus (miljonit Rootsi krooni)	2023	2024
Tulud	8530	8860
Puhasinvesteeringud	149	922
Jaotatud majanduslik väärtus (miljonit Rootsi krooni)		
Töötajad	-1999	-2091
Tarnijad ja avalik sektor	-6216	-6755
Jaotatud väärtuse summa	-8216	-8846
Kasum tütarfirmast	23	7
Kasum põhitegevusest	485	440
Kapitaliga panustajad (makse)	-32	-25
Arvestuslikud maksud	-91	-102
Kasum	363	312
Dividendid omanikele	9	15

FINANTSJUHI JÄRELSÕNA

Finantsstabiilsus ja perefirmana tegutsemine tagavad meile enesekindluse ja tingimused, mida on vaja julgete investeeringute tegemiseks ringluspõhimõtteid järgivatesse uuendustesse. Ragn-Selli grupi 2024. aasta tulemused tõestasid taas, et jätkusuutlikkus ja kasumlikkus käivad käsikäes.

Ragn-Selli visiooniks on firma asutamisest saadik olnud tõdemus, et meie planeedi eest hoolitsemine ja äritegevus käivad käsikäes. Jätkusuutlikuma tuleviku kindlustamine nõuab kapitali, mistõttu me peame olema oma tegevuses kasumlikud. 2024. aastale tagasi vaadates on meil hea meel, et me lõpetasime taas ühe aasta stabiilse kasumiga. Meil on tänu oma pikaajalisele kindlameelsele äristrateegiale õnnestunud säilitada tugev finantspositsioon majanduslikele raskustele ning üleilmsele ebakindlusele ja määramatusele vaatamata.

Minu kui finantsjuhi ülesanne on toetada Ragn-Selli missiooni, milleks on endale juhtiva rolli võtmine üleminekul ringmajandusele. Ma pean selleks tagama kindla finantsaluse nii meie igapäevase tegevuse kui innovatsiooni tarvis. Meie strateegia on lihtne: ole valmis halvimaks ja looda parimat. Praktikast tähendab see kasumlikkusele, tugevatele finantsjuhtimise meetmetele ja riskiteadlikkusele keskendumist.

Kombineeritult asjaoluga, et Ragn-Sells on pika ajalooga perefirma, tagab selline lähenemine meile stabiilsuse igapäevases tegevuses ja julgustab tegema ambitsioonikaid investeeringuid senisest paremini ringlusel põhinevasse tulevikku.

Ragn-Sells tegi 2024. aastal teatavaks oma otsuse investeerida kahte uude tehasesse reoveesetetest fosfori regenereerimiseks meie innovatsioonifirmas EasyMining välja töötatud tehnoloogiaga. Me suudame toota oma Ash2Phosi tehastes Rootsis Helsingborgis ja Saksamaal Schkopaus nende käikuandmise järel aastas 30 000 tonni fosforit ning vähendada sellega Euroopa jätkusuutmatut sõltuvust kaevandatud fosforist.

Meie äritegevuse arengut kujundavad ka üha rangemad kestlikkusega seotud õigusnõuded ja üha kasvav mõistmine, et jäätmed on väärtuslik ressurss.

Ragn-Sells on nüüd arenemas varem peamiselt jäätmehooldusega tegelenud firmast toormaterjalide tootjaks.

Meie kliendid tahavad jäätmetest lihtsalt vabanemise asemel teha meiega üha enam koostööd oma jäätmevoo väärtuse maksimeerimiseks. Kuigi selline areng esitab meile kui tarnijale suuremaid nõudmisi, toob see endaga kaasa ka võimaluse kasvatada oma äritegevust ja aidata veel enam kaasa ringmajandusele üleminekule.

ÜRO andmetel langeb värske toormaterjalide ammutamise ja töötlemise arvele pool kõigist üleilmsetest kliimamõjuga heidetest. Ent keskkonnamõjule lisaks kaasnevad värskestest ressurssidest sõltuvusega ka märkimisväärsed finants- ja julgeolekuriskid.

Seetõttu on hädavajalik liikuda ringmajanduse suunas, et suurendada oma vastupanuvõimet ja paindlikkust ajal, kui konkurents üha kahanevate ressursside järele põhjustab varem või hiljem paratamatult konflikte ja muudab juurdepääsu kriitilistele toormaterjalidele ebausaldusväärseks. Finantsseisukohast vaadatuna peavad ringlus ja juurdepääs toormaterjalidele kujunema riskide hindamise mudelite ja kestlikkusanalüüsi lahutamatuks osaks.

Nüüd, kui produktiivne 2024. aasta on jäänud selja taha, loodame jätkata oma igapäevase tegevuse arendamist ning investeerimist ringlahendustesse ja innovatsiooni täiendava finantskasvu ja jätkusuutlikuma tuleviku nimel.

Madeleine Ljunggren

Ragn-Selli grupi finantsjuht
Stockholm, Rootsi, märts 2025

Lisainfot selle aruande kohta saab Pär Larshansilt, Ragn-Sellsi grupi jätkusuutlikkuse juhilt ja avalike suhete direktorilt. Tema aadress on par.larshans@ragnsells.com.

RAGN SELLS

www.ragnsells.com